

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, huhtik. 9 - Wed. April 9, 1997

FINNISH AMERICAN WEEKLY

93. vuosikerta Vol. XCIII No. 14

65 cents

Suomalainen tietotekniikkajohtaja tienaa keskimäärin 900 000 markkaa

Tietotekniikka-alan yritysjohtajat ovat kova-palkkaista porukkaa Suomessakin. Tietovikko -lehden toimitusjohtajien palkkavertailussa 21 atk-johtajan keskipalkka kipusi lähes 900 000 markkaan.

Verottajan tietoihin perustuvan listan kova-palkkaisiin on Mikrologin toimitusjohtaja Kari Leino, jonka bruttotulot olivat 1,9 miljoonaa markkaa.

Miljoonakerhoon kuuluu neljä muuta: Compaqin Henrik Gayer (1,24 mmk), IBM:n Pyry Lautsuo (1,2 mmk), Canonin Seppo Mervola (1,16 mmk) ja TT-Tiedon Matti Lehti (1,01 mmk).

STT:n päätoimittaja juoksee Bostonissa

Suomen Tietotoimisto sai vuosi sitten uuden päätoimittajan sekä toimitusjohtajan, kun Kari Väisänen nimitettiin tehtävään. Per-Erik Lönnfors oli jäänyt eläkkeelle.

Jokin aika sitten Kari Väisänen soitti Raivaajan toimittajalle. Hänellä oli ongelma. Hän oli halukas juoksemaan Bostonin 101. maratonin, mutta ilmoittautumisaika oli päättynyt.

Olisiko asia millään tavalla järjestettävissä?

Asia oli järjestettävissä. Nuori pressipäällikkö Jack Fleming ajoi asiaa eteenpäin ja nyt on STT:n 38-vuotias johtaja ja päätoimittaja Kari Väisänen lähtöviivalla Hopkingtonissa huhtikuun 21. päivänä.

Hyvää matkaa!

On muuten kulunut 25 vuotta aikaa siitä, kun nuori teekkariylioppilas Olayi Suomalainen voitti Bostonissa. Vuosi oli 1972. Sen jälkeen Suomi ei ole saanut voittoja. Yhteensä suomalaisvoittoja on juoksussa kertynyt yhdeksän.

Lisää Bostonin maratonista Raivaajan sisäisivuilla.

- Stig Häggblom

Pääjohtaja Antti Potila: Finnair tarvitsee vahvan kumppanin

Suomen kansallinen lentoyhtiö Finnair tarvitsee vahvan eurooppalaisen kumppanin varmistukseensa kasvun markkinoilla, joilla lippujen hinnat laskevat tasaisesti, Finnairin pääjohtaja Antti Potila sanoo yhtiön Okay-lehden mukaan.

"Suurten vanhempien lentoyhtiöryhmien ympärille muodostuneen yhteistyöryhmiä, jotka tulevat kilpallemaan keskenään."

"Eurooppalaiset lentoyhtiöt ovat kiinnostuneita Finnairista. Ja Finnair tarvitsee välttämättä vahvan eurooppalaisen kumppanin, joka tukee kasvuaamme", Potila sanoi lehden mukaan yhtiön sisäisessä seminaarissa.

"Pohjoismaat ovat erittäin haasteellisessa vaiheessa ja muun Euroopan osalta katselemme ja selvittelemme mahdollisia uusia kuvioita", Potila sanoi.

Finnair, norjalainen Braathens ja ruotsalainen Transwede ovat sopineet yhteistyöstä. Yhtiöt järjestävät lentovuoronsa yhteisesti ja kehittävät yhdessä bonuspisteitä tuottavan pohjoismaisen lentopassin pohjoismaiden ja Baltian asukkaille.

SAS suhtautuu uuteen yhteistyösopimukseen hintasodan julistuksena ja suunnittelee hintojensa alentamista. SAS:illa on tällä hetkellä kaksi kertaa enemmän bonusasiakkaita kuin Finnairilla ja sen kumppaneilla.

Finnair on myös tehnyt sopimuksen tanskalaisen Maerskin lentoyhtiön kanssa ja aloittaa säännölliset lentovuorot Tukholman ja Kööpenhaminan välillä.

Potilan mukaan Finnair on ottamassa entistä offensiivisemmän eli hyökkäävämmän otteen liiketoimissaan.

(HS, Suomi-Seura)

Suomen tulli paljasti ennätyssuuren pirtuvyyhden

Suomen tullihallituksen erikoisryhmä tutki suurta salakuljetusorganisaatiota, jonka epäillään tuoneen Suomeen jopa kymmenien miljoonien markkojen arvosta pirtua ja savukkeita Virosta.

Organisaation jäljiltä on takavarikoitu kevättalven aikana parikymmentä tuhatta litraa pirtua ja yli kaksikymmentä tuhatta kartonkia savukkeita. Kaikkiaan pirtua epäillään tulleen Suomeen jopa satoja tuhansia litroja.

Tutkinnan aikana on ollut vangittuna kymmeniä henkilöitä, joukossa useita virolaisia.

Organisaation johdossa uskotaan olevan suomalaisia liikemiehiä. Myös virolaisia on mukana. Itse salakuljetus on hoidettu lähinnä virolaisvoimin. (HS)

This week in

THE FINNISH-AMERICAN pages 8-15

RAIVA AJA

- Värttinä coming on tour
- Matti Jurva - singer, musician, etc. historical Finnish American recording artist
- Opening set for new facilities of Suomi International College of Art + Design
- Helsinki business capital for 'New Northern Europe'

From the desk of Stig Häggblom:

Vuosi sitten juostiin Bostonin maraton sadannen keran lähes 40,000-päisen juoksijaryhmän voimin, mutta satavuotias tämä maailmankuulu urheilutapahtuma on vasta tänä vuonna. Sadas ensimmäinen Bostonin juoksu on huhtikuun 21. päivänä. Tällä kertaa osanotto on rajoitettu 15,000 osanottajaan.

Juoksu tapahtuu perinteisesti aina huhtikuun toisena maanantaina, joka on "Patriots Day" Uuden Englannin kuuden osavaltion alueella.

Ensimmäinen Boston juostiin myös maanantaina, huhtikuun 19. päivänä 1897 lähdön tapahtuessa klo 12.15. Bostonin 101. juoksun lähtö on tasan klo 12.

Ensimmäinen Bostonin voittaja oli John J. McDermott ja hänen voittotuloksensa oli 2.55,10.

Yleisurheiluhistorian ensimmäinen maratonmatkan maailmanmestari Rob. de Castella (Helsinki 1983) saapui Bostoniin huhtikuussa 1987 suurten rahojen mukana. Klassinen juoksu oli nyt valjastettu rahamaailman palvelijaksi ja Bostonin alakaupungin korkein pilvenpiirtäjä (John Hancock torni) oli tavallaan ottanut ohjaketet käsiinsä, vaikkakin teknisesti BAA-seura edelleen hoiti järjeste-

lyt.

Olen tiiviisti seurannut Bostonin tapahtumia viimeiset 13 vuotta ja luulen, että ilman näitä rahoja de Castella ei olisi paikalle tullut. Nyt hän sekä voitti hyvin vaikkeutavalla tavalla että rahasti tavalla, jota tuskin kukaan yleisurheilija häntä aikaisemmin oli pystynyt tekemään - Bostonissa tai muualla.

Bostonin ennätys oli vuodelta 1982, jolloin voitti Salazar ajalla 2.08,52, mutta tämän Castella reippaasti murskasi kun juoksi ajan 2.07,51. Maratonmatkalla parempaan oli tähän mennessä pystynyt vain kaksi juoksijaa koko maailmassa.

Castellaa paremmin olivat juosseet Portugalin olympiavoittaja Carlos Lopes Rotterdamissa vuonna 1985, aika 2.07,12, sekä saman vuoden Chicagon voittaja, britti Steve Jones, 2.07,13.

Olen joskus sanonut, että Castella kontrolloi joka juoksuaskeltaan yhtä suurenlaisesti kuin hän kontrolloi ja piti silmällä Bostonin järjestäjiä, ainakin järjestäjien sitä osaa, joka pystyi kirjoittamaan rahasekkejä juoksijoille korvaukseksi heidän suorituksistaan.

Juuri tänä vuonna, 1986, Bostonin juoksu muuttui kertaheitolla toisenlaiseksi kisaksi eikä paluuta vanhaan tyyliin enää koskaan varmaan ole.

Olin touhussa mukana ur-

Vasta nyt on Bostonin maratonjuoksu 100-vuotias

Olavi Suomalainen ja Nina Kuscsik tapasivat vuosi sitten Bostonin juhlissa. Molemmat voittivat sarjansa 1972 tässä kuulussa juoksussa.
Kuva: Stig Häggblom

heilutoimittajana noina murrosvuosina, ja voin sanoa, että vanha hyvä Bostonin tunnelma eli *spirit* ei muuttunut miksiäkään. Innostus juoksuun sen kuin vain laajeni ja kasvoi.

Seuraavana vuonna (1987) Castella ei ollut paikalla, mutta australialaisen tilalle

oli tullut kuulu japanilainen Toshihiko Seko, joka tämän kirjoittajan silmissä edustaa menijää, jonka veroista en ollut koskaan nähnyt. Seko oli ylivoimainen, mutta voittoaika vain 2.11,50. Australian pojalla oli selvästi paremmat olosuhteet vuotta aikaisemmin.

Sekossa olin ollut näkevinäni Täydellisen Juoksijan.

Tämän kirjoitukseni päällimmäisin tarkoitus on kuitenkin selvittää sitä, että Boston on ollut menestyksen paikka Suomen yleisurheilulle. Yhdeksän voittoa on vuosien varrella kirjattu suomalaisille juoksijoille.

Yhdeksän voittoa, monen muun huippusuorituksen lisäksi, on mahtava saavutus.

Tuli tänne esimerkiksi vuonna 1926 Pariisin kisojen maratonvoittaja Albin Stenroos voittoa hakemaan kuten niin moni muukin olympiamatkan voittaja häntä ennen ja hänen jälkeensä.

Albin Stenroos oli juoksus- sa toisena. Hän pystyi voittamaan hirmun Clarence deMarin, joka jäi kolmanneksi, mutta voittajaksi tällä kertaa nousi Kanadan Johnny Miles, viime vuonna vanhin Bostonin juhlissa saapunut voittaja, yli 90-vuotias.

On syytä nyt ja aina kunniottaa tätä juoksijaryhmää, seitsemää miestä, jotka yhteensä toivat kotiin yhdeksän voittoa Bostonin maratonilla:

Carl Linder	1919
Taavi Komonen	1934
Veikko Karvonen	1954
Antti Viskari	1956
Eino Oksanen	1959
Paavo Kotila	1960
Eino Oksanen	1961
Eino Oksanen	1962
Olavi Suomalainen	1972

Eino Oksanen on edelleen ainut miespuolinen juoksija Euroopasta, jolla on nimis-

jatkuu seuraavalla sivulla

RAIVAAJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905

(UPS 454-580)

Periodicals postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY

Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822

FAX 508-343-8147

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Exchange rate

April 2, 1997

1 Finnish mark = US \$ .1993

1 US \$ = 5.0174 FIM

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Huhtikuun 9 p., Elias, Eelis,
Eljas
Mikael Agricolan päivä
suomen kielen päivä
Huhtikuun 10 p., Tero
Huhtikuun 11 p., Verna
Huhtikuun 12 p., Julius,

Julia
Huhtikuun 13 p., Tellervo
Huhtikuun 14 p., Taito
Huhtikuun 15 p., Linda,

Tuomi
Huhtikuun 16 p., Jalo, Patrik
Huhtikuun 17 p., Otto
Huhtikuun 18 p., Valto

Valdemar
Huhtikuun 19 p., Päivi, Pilvi
Huhtikuun 20 p., Lauha
Huhtikuun 21 p., Anssi,

Anselmi
Huhtikuun 22 p., Alina

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1997: \$2,774.40

Lähetä lahjoituksesi jo tänään!

Kittos lahjoittajille!

edellisiltä

sään kolme Bostonin voittoa.

Carl Linder saapui Yhdysvaltoihin 4-vuotiaana vanhempiensa kanssa Suomesta, joko Ahvenanmaalta tai Rauman suunnalta. Hän lepää Quincyyn hautausmaalla. Linder oli syntynyt syyskuun 13. päivänä 1889 ja kuoli Quincyssä lokakuun 3. päivänä 1966. Linder edusti suomalaista raittius- ja urheiluseuraa Uljas Koitto.

Paavo Nurmi ei milloinkaan osallistunut Bostonin maratonille, mutta hän ei ollutkaan maratonjuoksija, oli sitä vain 1932, kun mielessä oli voittaa Los Angelesin olympiamaraton.

Tiedämme, että Nurmea ei päästetty radalle. Hän sai kilpailukiellon IAAF:ltä, jonka puheenjohtaja oli ruotsalainen Johannes Sigfrid Edström.

Varma käsitykseni on, että jos Nurmi olisi juossut Los Angelesissa, hän olisi ollut mukana Bostonissa joko 1933 tai 1934.

Kun nyt Boston siirtyy 100-vuotiaitten joukkoon, on merkittävä aikakirjoihin, että on myös kulunut 25 vuotta siitä, kun nuori teekkari Olavi Suomalainen saavutti sen yhdeksännen suomalaisvoiton.

Suomalaista seurattiin siihen aikaan koko maailmassa. Lasse Viren oli astumassa esiin. Seppo Nikkari oli pitkä poika, jota yleisö mielellään seurasi. Nikkari oli Bostonissa 1971, oli Markku Salminenkin.

Mutta huhtikuun 17. päivästä 1972 oli tuleva Olavi Suomalaisen päivä.

Mukana oli Meksikon parhaat juoksijat. Victor Morosta oli tuleva Suomalaisen pahin ahdistaja.

Oli siinä juoksussa mukana Paavo Nurmen ystävä Johnny Kelleykin, kahdesti voittaja, seitsemän kertaa toiseksi tullut. Kelley juoksi tässä Olavi Suomalaisen voittojuoksussa 41. kerran Bostonissa. Kun hän päätti uransa Bostonissa - ei juoksijana - hän oli tehnyt tätä taivalta 61 kertaa.

Seppo Nikkari oli, kuten mainitsin, juoksussa mukana 1971, pitkälti kärjessä, mutta ei jaksanut loppuun saakka.

Suomalaisen voittojuoksussa kahdeksanneksi juoksi Markku Salminen, 2.20, 42.

Meksikolaiset ehdistivät Suomalaista, mutta hän piti pintansa voittaen ajalla 2.15.39. Mora oli toisena, 2.15.57 ja Sabinal, myös Meksikosta, kolmantena, 2.16.10.

Suomen yhdeksäs voitto Bostonissa oli täten saavutettu.

Kaikki nämä Bostonin voitot ja saavutukset olivat

myös Suomen julkisen kuvan kannalta loistavia. Edun saajana oli koko Suomen kansa ja vapaa ja itsenäinen valtakuntamme.

Vieläkö Suomella voi olla sanansa sanottavana juoksumailman suurissa kokeuksissa?

Käsitykseni on vilpittön ja aivan selvä: Kyllä on!

Muistuttaisin mieleen, että Hannes Kolehmainen oli mukana Bostonissa vuonna 1917 tullessa juoksussa neljänneksi. Tästä hän, Hannes, aloitti valmistelunsa olympiavoittoa ajatellen 1920 Antwerpenissä.

Olen kerran, eräällä matkalla Osloon Helsingistä, mennessä keskustellut Hanneksen kanssa tuosta juoksusta elokuun 22. päivänä 1920.

Olympiakisojen maratonrata oli tarkasti mitattu. Se oli täyspitkä ja Hanneksen voittoaika 2.32.36, paras josta tällä haavaa tunnettiin tällä matkalla, jolla ei maailmanennätyksiä noteerattu.

Kirjat ja muistiinpanoni viittaavat siihen, että Hannes Kolehmainen ennen tuota olympiasuoritusta oli osallistunut maratonkil-

Iloinen poika on Olavi Suomalainen. Tässä hän vilkuttaa juhlayleisölle. Paikalla oli 50 entistä Bostonin voittajaa, joukossa Velkko Karvonen, Paavo Kotila ja Eino Oksanen.

Kuva: Stig Häggblom

palluun vain seitsemän kertaa. Näistä starteista hän oli voittanut vain kahdesti, 20-vuotiaana hän osallistui maratonkilpaan Hangossa vuonna 1909. Sen hän voitti.

Tuota Hangon juoksua voidaan taas katsoa liikkeelle lähdöksi Tukholman vuoden

1912 suurelle voittosarjalle, joka toi "Suomen juosten maailmankartalle".

Kesällä 1920 - päivä oli kesäkuun 5. - Hannes voitti maratonjuoksun New Yorkissa. Aika oli 2.47.50.

Tuon juoksun jälkeen Hannes tunsikin olevansa valmis olympiajuoksuun kym-

menen viikkoa myöhemmin.

Silloinen Suomen olympiakomitean johto oli ymmärtänyt kutsua Hanneksen vanhan äidin Kuopiosta Helsinkiin vastaanottamaan kuuluisan poikansa.

Käsitykseni on selvä: Kyllä Suomi vielä pärjää juoksusakin...

Mauno Kivioja voitti mitalikilvan

Kuvanveistäjä Mauno Kivioja Nokialta voitti Suomen mitalitaitteen killan 33. vuosimitalikilpailun. Jaetulle toiselle sijalle tuomaristo sijoitti kuvanveistäjät Assi Madekiven Tampereelta ja Kaarina Tarkan Helsingistä.

Voittaja sai 20 000 markkaa, kakkosista kumpikin 13 500 markkaa. Tunnustuspalkintoja ei tällä kertaa myönnetty. Kilpailuun jätettiin 59 ehdotusta, joista korkeimpaan eli A-luokkaan sijoitettiin kahdeksan ehdotusta.

Palkintolautakunnan mielestä taso oli korkea. Asiantuntijajäsenet olivat kuvanveistäjät Matti Peltokangas ja Raimo Jaatinen.

Voittaja Mauno Kivioja on tunnettu kuvanveistäjä ja mitalitaitelija. Hänet on aiemminkin palkittu mitalitaitteen kilpailuissa. Mitalitaitteen kiltta on järjestänyt vuosimitalikilpailunsa säännöllisesti vuodesta 1965 lähtien. (STT)

Aki Kaurismäen filmistä teatterisovitus Saksassa

Aki Kaurismäen filmistä *I Hired a Contract Killer* vuodelta 1992 on tehty Saksassa teatterisovitus, jota esitetään Hannoverin teatterissa Andreas Kriegenburgin ohjaamana.

Kaurismäen filmi pohjautuu tuttuun tarinaan epäonnekkaasta työttömästä miehestä, joka haluaa lopettaa elämänsä, mutta jonka itsemurhayritykset epäonnistuvat, mistä syystä mies palkkaa itselleen lopulta murhaajan. Seuraavaksi mies rakastuu, eikä haluaakaan enää kuolla.

Lupaaviin nuoren polven ohjaajiin kuuluva itäksäläinen Kriegenburger on kasvattanut Kaurismäen puolitolta tuntia pitkän filmin neljään teatterituntiin ja kerää arvostelijoilta enimmäkseen kiitosta. (HS)

Elokuvaohjaaja Pekka Parikka kuollut Suomalaisen romaanin tulkitsija

Elokuvaohjaaja Pekka Parikka kuoli Helsingissä 21. maaliskuuta lyhyen sairauden jälkeen. Hän oli syntynyt Helsingissä 2. toukokuuta 1939 ja oli 57-vuotias.

Parikka opiskeli Taideteollisen oppilaitoksen kamerataiteen osastolla ja ryhtyi jo 1963 tekemään työtä televisiolle. Hän laski tehneensä televisiolle noin 450 ohjaustyötä.

Televisiossa alkoi myös Parikan ja kirjailija Antti Tuurin yhteistyö. Parikka ohjasi Mtv:lle 1981 Tuurin viisituntiseksi sarjaksi muokatun aiheen Vanhempi veli. 1980-luvulla Parikka ohjasi Radioteatterille. Samaan aikaan alkoi työ elokuvaohjaajana. 1988 valmistui Tuurin romaaniin perustuva elokuva *Pohjanmaa*. Se oli karkea ja isosyinen, mutta toimiva kertomus sodanjälkeisen Pohjanmaan miehistä, sotasukupolven perillisistä, joka toimi vahvojen ja hyvin näytettyjen mieskuvien kautta. Elokuva sai suuren kansansuosion ja Parikka Jussin parhaasta ohjauksesta.

Pohjanmaan valmistua Tuuri ja Parikka

Pekka Parikka

paikivat töitä kirjailijan Talvisota-romaanin parissa. Se syntyi sopivasti talvisodan alkamisen 50 vuotispäivälle. Elokuva oli suosittu ja sitä koettiin (tosin onnistumatta) saada jopa Oscar-ehdokkaaksi Hollywoodiin. (HS)

Barbara Hill

WORCESTER, MA - Barbara J. Hill, 44, 11 Chicopee St., kuoli maalisk. 31, 1997 University of Mass. sairaalassa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt elok. 29, 1952 Leominsterissä Toivo ja Ethel (Lappinen) Lammen tyttärenä ja asui siellä kunnes muutti Worcesteriin kaksi vuotta sitten.

Edesmennyt pääsi Leominster High Schoolista 1970. Hän oli kaligraafikko ja harrasti virkkaamista.

Kaipaamaan jäi puoliso Richard K. Hill; kaksi poikaa, Jason M. Lanney, Lunenburg ja Joshua T. Lanney, Manila, AK.

Bosk Funeral Home, 85 Blossom St., huolehti hautausjärjestelyistä. Hautausmaahan toimitettu hiljaisuudessa.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella National Liver Foundationin hyväksi.

August Nukala

kuoli tammikuun 20, 1997
90-vuotiaana
Lake Worthissä Floridassa

Kaipaamaan jäi
poika **Ray Nukala**,
Sisko **Laila**
New London, Connecticut
Sisko **Ellen** Californiassa
Neljä lastenlasta,
kymmenen lastenlasten
lasta; neljä lastenlasten
lastenlasta ja ystäviä.

Muistotilaisuus pidettiin
tammikuun 24. päivä
klo 2 i.p. perheen kotona.

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

Deware Family Funeral Homes

Serving All Faiths & Nationalities

Deware Funeral Home
Wollaston Chapel
576 Hancock Street
Quincy, MA 02170

Hannell Funeral Home
Hannell Chapel
86 Copeland Street
W. Quincy, MA 02169

Scott Deware **Matthew Hannell**
(617) 472-1137

Affordability Plus Service

Advanced Planning • Cremation Service Available
Services Rendered To Any Distance
Affiliated with the J.S. Waterman - Waring Funeral Homes

Bosk Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

Ashburnham Funeral Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Sr. John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA
PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:
• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • ACA INSURANCE

AT-NEED SERVICES • CHURCH • CHAPEL • CEMETERY • RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

Kuolleita

Kerttu Kopsala

FITCHBURG, MA - Kerttu K. (Toivola) Kopsala, 73, 163 River St., kuoli maalisk. 30, 1997 Apple Valley Continuing Care Center:ssä Ayerissä pitkän sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt heinäk. 3, 1923 Toholammella Suomessa Kaarle ja Rauha (Wintturi) Toivolan tyttärenä. Fitchburgissa hän oli asunut vuodesta 1963, jolloin muutti tähän maahan.

Edesmennyt oli työskennellyt latojana Raivaaja Publishing Companyssa vuosina 1970-78. Kahden vuoden ajan hän oli toiminut *Hengen Vapaus* nimistä uutislehtistä. Sillä oli lukijoita sekä tässä maassa että sen rajojen ulkopuolella. Hän oli ollut myös *Palvelija* -lehden toimittaja.

Hänen runokirjansa *Iklaamujen Ylistys* oli julkaistu Suomessa.

Edesmennyt kuului Elm St. Lähetysseurakuntaan ja suomenkieliseen Bethel seurakuntaan. Hän oli suomalaisen evankelisen seurakunnan lähetystyön evankelista ja piti puhelinpalvelua kotonaan kahdeksan vuoden ajan.

Kaipaamaan jäi puoliso Niilo A. Kopsala; poika Kalevi T. Kopsala, Ashby; kaksi tytärtä, Onerva Leppänen, Lunenburg ja Maarit Torkkel, Fitchburg; kaksi veljeä, Viljo ja Eero Toivola Suomessa; kuusi siskoa, Kaino Peltopuro, Kirsti Järvenoja, Anna Lehtikangas ja Liisa Autio, kaikki Suomessa

sekä Anja Liedes ja Irja Nivala, kumpikin Fitchburg; kuusi lastenlasta; kolme lastenlasten lasta; ja useita sisarusten lapsia.

Sawyer-Miller-Masciarelli

Jean A. Mäkelä

DENNIS, MA - Jean A. Mäkelä, 59, 187 Scargo Hill Road, kuoli maalisk. 29, 1997 Deaconess sairaalassa Bostonissa aikaisemmin tehdyn maksasirron komplikaatioihin.

Hän oli syntynyt tammik. 23, 1938 Fitchburgissa Vieno (Mattila) Mäkelän ja edesmenneen Reino Mäkelän tyttärenä ja oli asunut Dennisissä viimeiset kymmenen vuotta. Sitä aikaisemmin hän oli asunut Dedhamissa ja lapsuusvuotensa Townsendissa.

Townsend High Schoolista hän pääsi 1956, ja oli ansiotunut erinomaisena urheilijana. Sen jälkeen hän jatkoi opintojaan Boston Universityn Sargent Collegessa valmistuen liikunnan opettajaksi 1966. Hän suoritti opettajan *masters* -tutkinnon BU:ssa 1974.

Mäkelä oli liikunnan opettajana Sharon High Schoolissa 30 vuoden ajan, jääden eläkkeelle tammikuussa.

Hän oli Mass. Teachers

Funeral Homes, 129 Elm St., toimitti hautausmaahan Forest Hill hautausmaahan.

Kukkien sijasta vainajaa voi muistaa lahjoituksella Elm St. Lähetyskirjon tukemiseksi, 264 Elm St., Fitchburg, MA 01420.

Assn, National Education Assn, Retired Teachers Assn ja Sargent College Alumni Assn yhdistysten jäsen. Hän oli innokas golfin pelaaja.

Kaipaamaan jäi Pepperillä asuvan äidin lisäksi kaksi veljeä, Ray A. Mäkelä, Groton ja John A. Mäkelä, Royal Oaks, MI; ja pitkäaikainen ystävä Carole E. Halloran, Dedham; sekä useita sisarusten lapsia.

Hautajaiset pidettiin Townsend Congregational kirkossa. Hautausmaahan toimitettu hiljaisuudessa Hillside hautausmaahan.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella: Jean A. Mäkelä Memorial Scholarship Fund, c/o Judith Gavinski, Sharon High School, Sharon, MA 02067.

Aini Reponen

TEMPLETON, MA - Aini (Ikonen) Reponen, 92, 51 Hospital Road, Baldwinville, kuoli maalisk. 29, 1997 Baldwinville hoitokodissa pitkän sairauden murtamana. Hän oli 1963 kuolleen Leo Reponen leski.

Hän oli syntynyt Kotkassa Suomessa Matti ja Anna (Ruotsalainen) Ikosen tyt-

GARDNER, MA - Raymond A. Johnson, 69, 379 Whitney St., kuoli maalisk. 31, 1997 Heywoodin sairaalassa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt Gardnerissa William S. ja Fred-Riika (Tervonen) Johnsonin poikana ja kävi koulunsa Westminsterissä. Hän oli asunut 11 vuotta Rutlandissa ennen kuin palasi synnyinseudulle monia vuosia sitten.

Edesmennyt oli työskennellyt 22 vuoden ajan tarkastajana Norton Co.:ssa Worcesterissa ennen kuin jäi sairauten takia eläkkeelle 1986. Sitä ennen hän oli työskennellyt Laurel Hill Dairyin maitokauppiaina Holdenissa.

Johnson oli toisen maailmansodan veteraani.

Kaipaamaan jäi puoliso Martha (Laurila) Johnson; kaksi tytärtä, Linda Ramsdell, Ashburnham ja Carol Nolin, Gardner; ja kolme lastenlasta.

Smith Funeral Home, 69 Vernon St., toimitti hautausmaahan Wildwood hautausmaahan. Vainajaa voi muistaa lahjoituksella: the American Heart Association, 20 Speen St., Framingham, MA 01701-4688 tai itse valitsemansa hyväntekeväisyysjärjestön hyväksi.

MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKOINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY
452-1680

Hopewell Junction, NY
221-9234

Fishkill, NY
896-6166

Sawyer-Miller-Masciarelli

Funeral Homes, Incorporated

129 Elm Street • 123 Main Street • 3 Massachusetts Ave.
Fitchburg • Westminster • Lunenburg

Directors:

Henry J. Masciarelli

John F. Masciarelli

Michael D. Masciarelli

Howard J. Miller

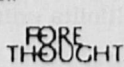
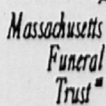
Ina A. Davidson-Carey

508-345-6778

Fax 508-345-5886

Also Serving Ashby, Ashburnham, Hubbardston

and Princeton

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 603-863-2113
42 Main St., Newport, NH

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER

Monumental Works

DAVID J. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

May

Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY

Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Mika Myllylä sai kotikaupungiltaan kymmenen hehtaaria metsää

Hiihdon maailmanmestari Mika Myllylä saa Haapajärven kaupungilta lahjaksi noin 10 hehtaaria metsämaata. Metsänhoitoyhdistyksen arvion mukaan mm. harvennuspuuta ja taimikkoa sisältävän palstan arvo on noin 36 000 markkaa.

"Kaupungille luovutettava tontti tulee verotuksen maksamaan noin 50 000 markkaa. Se on kasvassa korkoa Mikalle. Metsäalue on sellaisella paikalla ja alueella, että siihen on helppo lisätä uusia palstoja, jois Naganon kisoista tulee lisää mitalisavutuksissa", kertoi kaupunginvaltuustossa istuva Myllylän nuoruusvuosien valmentaja Aarne Aho.

Lillehammerin olympiakisojen (1994) jälkeen Haapajärvi lahjoitti mestarihiihtäjälle omakotitalon tontteineen.

(STT)

Seurakuntien uutisia

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radioharrastus HYVÄT UUTiset lähetetään joka sunnuntaiamuuna asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Huhtikuun hengelliset tilaisuudet pidetään 13. ja 27. päivinä klo 2 i.p. Elm St. Lähetyskirkossa. Mukana pastori Mikko Tervo. Tervetuloa! Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaina klo 9:30 aamulla. Pastori John Buczynski saarnaa. Pikku lapsille on järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltoina klo 7:00. Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltoina klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoina klo 2:00 ilta-illalla.

Messiah Lutheran seurakunta

Perjantaina, huhtikuun 11. p:nä klo 2:00 ilta-illalla suomenkielinen naisten raamatturyhmä kokoontuu kirkolla.

Lauantaina, huhtik. 12. p:nä klo 8:30 aam. miesten rukousaamio.

Sunnuntaina, huhtik. 13. p:nä klo 9:15 aam. pyhäkoulu, high school -luokkalaisten sekä aikuisten raamattutunnit. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollisjumalanpalvelus. Neuvosto kokoontuu kirkonmenojen jälkeen.

Fitchburg, MA

Elm St. Lähetyskirkon vuotuinen paahtopaisti-illallinen lauantaina, huhtikuun 12. p:nä. Tarjottu klo 5:00 ja 6:30. Lihan lisukkeena perunasosetta, vihanneksia, leipää ja voita, kahvia, teetä tai mehua sekä kotitekoisia piirakoita jälkiruoka.

Lisätietoja: Lillian Whitney 386-5653, Armas Kaukoranta 342-7909, Ed Wade 342-3789 ja kirkko 342-4257.

Kanteleryhmä Koivun Kaiku, Finlandia Foundationin Vuoden taitelijat, esiintyy sunnuntaina, huhtikuun 13. päivänä klo 7 illalla Memorial Middle Schoolin auditoriumissa, 615 Rollstone Street. Tärkeänä sponsorina toimii Finnish Cultural Center.

Kahdeksanhenkinen Koivun Kaiku soittaa 5-41 kielisten kanteleiden lisäksi jouhikkoja ja tuohihuiluja sekä nykyaikaisempia soittimia kuten huilua, kitaraa ja mandoliinia.

Vuonna 1985 perustettu Koivun Kaiku on esiintynyt lukuisissa suomalaistilaisuuksissa ja kansanmusiikkijuhlilla sekä Yhdysvalloissa että ulkomailla.

Konserttiliput maksavat \$5.00, ja niitä voi ostaa Raivaajan toimituksesta, 147 Elm Street. Lippuja myydään myös ovelta.

Finnish American Club of Saiman Finn Nite lauantaina, huhtikuun 19. p:nä Saiman Puistossa. Illan tanssimusiikin takaa Hannu Mäkipuro orkestereineen.

Ilta alkaa seurustelun merkeissä klo 6. Aterointi (Yankee Pot Roast) klo 7, ja tanssia klo 8-12 välisenä aikana. Pullakahvit klo 10:30. **Huom! Uudet ajat.**

Liput \$17.50 hengeltä. Niitä voi ostaa Raivaajan toimituksesta, 147 Elm St. Lippuvaraukset: Aini Howe (508) 537-7783.

FITCHBURG, MA - Gunnel (vas.) ja Erling Wälivaara Luleåsta Ruotsista pistäytyivät Raivaajan toimituksessa äskettäisen kaksiviikkoisen Yhdysvaltain vierailunsa yhteydessä. Erling Wälivaara oli New Ipswichissä New Hampshiressä toimivan Apostolic Lutheran kirkon vierailevana puhujana pääsiäisviikon tilaisuuksissa.

Suomen puolelta Pajalasta kotoisin oleva Wälivaara kertoi muuttaneensa Ruotsiin 1962 työskennellen siellä Ruotsin ilmavoimissa tietokoneinsinöörinä. Huhtikuun 8. päivänä kotiin palanneille Wälivaaroille tämä oli toinen Amerikan matka. Ensimmäisen he tekivät 1990, jolloin he kävivät "myös länellä". Nyt matkalaiset pysyttelivät näissä maisemissa. Aikaa ei ollut edes pistäytyä Washingtonin osavaltiossa, minne heidän tyttärensä muutti mentyään syyskuussa naimisiin amerikkalaisen kanssa.

Wälivaarat kertoivat New Ipswichin suomalaisseurakunnassa olevan noin 700 jäsentä, "paljon lapsia".

"Iloitsen, kun esi-isien usko on tullut mukana tänne", Erling Wälivaara totesi.

Olethan muistanut uusia tilauksesi?

NORTH-END
SUBARU-MAZDA
Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911 • 1-800-548-6699
ISUZU-SUZUKI
525 John Fitch Hwy., Fitchburg
(508) 345-1011 • 1-800-345-SAVE

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina huhtik. 12. p:nä klo 8 - 12 yöllä

D. Wells Duo soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja Floridaan ja Suomeen ja minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853
Elno E. Niinimäki
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

- Our own service department to our customers
- New customers always welcome
- Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Floridan Laulumiehet Finlandia päivillä.

Kuva: Anja Laurila

Aurinkoiset Finlandia päivät Lake Worthissä

ANJA LAURILA
HYPOLUXO, FL

Viime vuosina vain viikonloppuna juhlitut Finlandia päivät ovat lisääntyneet Finlandia-viikoksi. Jo hyvissä ajoin Lake Worthin kaupunki mainosti komeilla sinivalkoisilla viireillä 17. maaliskuuta

alkanutta juhlaa. Kaikujen yllä nähtiin suurilla kirjaimilla WELCOME TO FINLAND WEEK 17-23 of March!

Koko viikko sai nauttia mitä parhaimmasta säästä ja tapahtumia oli jokaisena päivänä. Alkajaisstanssit pidettiin täkäläisellä Kerhotalolla, jolloin nautittiin myös euro-

kokkien Aira ja Jaakko Viitanien juhlapäivällisestä.

Lipunnostoseremonia oli Lake Worthin kaupungintalon edustalla, jossa nähtiin paljon suomalaisia kansallispukuja. Kaupungin virkailijat, paikallinen kunniakonsuli Tommi Knutti ja pastori Pentti Mäki puhuivat. Olipa kuorovierailu Suomestakin ja Finlandia viikon päähenkilö ja puuhainen Kaija Kalervo lausui kaikki tervetulleiksi. Ministeri Aapo Pöhlö Washingtonista toi juhlatervehdyksen.

Viikon aikana oli monia konsertteja, taidenäyttely, ruuanmaistajaisia pankissa, lentopalloturnaus ja upouusi näyttelmäkin sijoittui Finlandia viikolle.

Varsinainen juhlaaika-lopun sisälsi paljon suomalaista tunnelmaa ja ohjelmaa. Kirkas aurinko paistoi kaksi päivää ja ihmiset saivat nauttia tapaamisista ja korkeatasoisista ohjelmanumeroista.

Suomesta vieraili ainakin kaksi ryhmää, soittajia ja naiskuoro. Kanadasta oli tullut kansantanssiryhmä ja juhlapuhujana vieraili Suomen hyvä ystävä varasuurlähettiläs James Ford Cooper, joka palveli Helsingissä kuusi vuotta diplomaattina.

Juhlapaikalla Bryant-puistossa oli aito suomalainen saunakin, joka oli käytössä koko ajan.

Mukana juhlilla oli paljon amerikkalaisia vieraita, joka oli merkinä Finlandia päivien onnistumisesta Suomen tunnetuksi tekemisessä.

ANU

Monenlaisia kojuja oli pystytetty. Niissä myytiin suomalaista tavaraa, kotileivonnaisia ja valmista ruokaa. Hernekeittoa, lihapullia ja munkkikahvia nautittiin ulkopöydissä, aivan kuin Suomessa ainakin.

Lapsiakin oli muistettu omalla leikkialueella ja nuoret saivat kuulla modernia amerikkalaista musiikkia. Suomesta, Oulusta oli paikalla erikoisen hyvä Pauli Saarikosken orkesteri, jota saimme kuulla monissa eri tilaisuuksissa viikon aikana ja bändi soitti Bryant puiston ulkoilmatansseissa.

Pienoisnäytelmä "minä lähdän Amerikkaan" oli Maili Suutarin kokoma uutta ohjelmatyylillä edustava tapaus, josta kovasti nautittiin. Koko Finlandia päivien juontajana toimivat molemmilla kielillä Raimo Ruuska ja Tert-

tu Scofield.

Kaija Kalervo kertoi olleensa erittäin tyytyväinen juhlan tulokseen, sään, yleisön sekä ohjelman suhteen. Hänen mukaansa Finlandia päivät järjestetään Suomen kulttuurin tunnetuksi tekemiseksi amerikkalaisillekin ja toinen tärkeä asia on tietysti Finlandia päivien stipendien jako Floridan suomalaisille opiskelijoille.

Kaija sanoi, että ilman hänen puolisoaan Kaarlo Kalervo ja Finnairen tämän juhlan teko ei olisi mahdollista. Finnaire lahjoitti jälleen Suomimatkoja arvottavaksi ja Kaarlo Kalervo on vaimonsa ja monen muun apulaisen kanssa vastuussa näistä suurjuhlilla.

Koko suomalaisyleisön kädentönnösten heille suuresta työstään Finlandia päivien onnistumisen johdosta.

Suvun suuri kertomus-kirjoituskilpailu

Suomalaiset sukujuuret ovat pysyvät. Vai kuinka asia oikeastaan on?

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkisto ja Suomi 80-vuotta toimikunta järjestävät 1. maaliskuuta - 31. elokuuta 1997 välisenä aikana yhdessä Kalevalaisen Naisten Liiton ja Suomen Kotiseutuliiton kanssa suvun ja perheen muistitietoa koskevan kirjoituskilpailun. Suomen itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi järjestetty kysely on tarkoitettu kaikille aiheesta kiinnostuneille.

Tarkoituksena on selvittää, kuinka suomalaisten sukupolvien kokemukset välittyvät perheenjäseniltä toisille muistitiedon kautta. Lisäksi kysely tuo tietoa perheessä tapahtuneista rakenteellisista ja sosiaalisista muutoksista sekä suomalaisuuteen liittyvistä käsityksistä. Kyselyn kautta hahmotetaan myös suvun ja perheen merkitystä tänä päivänä.

Vastausta etsitään mm. seuraaviin kysymyksiin: kuinka isäsi ja äitisi puoleisen suvun vaiheet ovat sinulle selvinneet? Mihin maahan tai paikkaan tunnut kuuluvasi? Kuinka usein pidät yhteyttä suomalaisiin sukulaisiin? Oletko selvillä suvussasi tapahtuneista muutoksista? Kuinka suvun sankareista tai "heikommista lenkeistä" kerrotaan? Millaisia periaatteita tai arvoja vanhempasi ovat välittäneet eteenpäin ja mitä itse haluaisit lastesi omaksuvan? Kerroko muistitietoa mielestäsi totuuden sukusi historiasta?

Kirjoita omalla tyylilläsi. Lähetetyt vastaukset tallennetaan Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkistoon, jossa ne ovat tutkijoiden käytettävissä. Niistä julkaistaan myös kokoomateos.

Kilpailun tulokset julkistetaan itsenäisyyspäivän tienoilla. Palkintolautakuntaa kuuluvat opetusministeri Olli-Pekka Heinonen, arkistonjohtaja Pekka Laaksonen, opetusneuvos Raili Malmberg ja professori Anna-Leena Siikala.

Kilpailuesitteitä voi tilata osoitteesta Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Kansanrunousarkisto, PL 259, 00171 Helsinki, Finland (09-131 231).

Lisätietoja antavat tutkijat Juha Nirkko, Kansanrunousarkisto p. (09-131 231 (vaihde), e-mail: juha.nirkko@helsinki.fi ja Pauliina Latvala, Helsingin yliopisto, Folkloristikan laitos p. (09)-191 7868, e-mail: pauliina.latvala@helsinki.fi

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Terveiset Lepokodilta!

Maanantai-iltapäivänä meitä viihdyttivät Elna Kuronen, Henry Forster ja Janet Kivi. Kiitos kolmikko!

Meitä kävi katsomassa ja viihdyttämässä pieni tyttö nimeltä Michelle Voskressen-sky isoäitinsä Tertun kera tiistaina. Michelle kun ei muuten ylettynyt mikrofonin, hän seisoi tuolla ja lauloi mm. "Hämä-hämä-häkin" ja "You are my sunshine".

Oli aivan ihana kuulla pienen tytön-palleron kirkasta lapsenäänä Lepokodilla. Täällä kun ei nääs kovin usein lapsitähtiä vieraile. Kiitos sinulle Terttu!

Keskiviikon, jonka yleensä vietämme hartauttilaisuuden merkeissä, vietimme poikkeuksellisesti Rachel Heticon sekä Mikko ja Lyydia Knuttilan parissa. Meillä oli oikein hauskaa, vaikka mikrofonit

eivät toimineetkaan, tai ehkäpä juuri siksi!

Leo Jaakkola soitteli meille alttoviulullaan torstaina Henry Forsterin ja Janet Kiven keralla, Henry tietenkin viulua soittaen ja Janet pianoa pimputellen.

Perjantaina saimme vieraiksemme suuren eläkeläisten tanssiryhmän Suomesta.

"Työt" ja "pojat" pyörähtelivät kuin olisivat nuorennus eliksiiriä kulautelleet kurkustaan alas. On mukava tietää, ettei hauskanpito lopu eläkelle pääsyn jälkeen, päinvastoin kuulemma.

Lauantaina Veikko Laiho vieraili hanurinsa ja Elinan kera asukaisen iltapäiväohjelmassa. Kaunis kiitos!

Niin se on taas viikko vierähtänyt auttavien kästen ja sielujen parissa. Kauhian kiitosta jatkoka kaikille.

Basilikan alttarilla Neitsyeen kuva, joka säilyi ehjänä pommin räjähdettyä. Etualalla massachusettslaiset matkajat Eeli (vas.) ja Tuomas Märd.

Kaikki kuvat matkalaisten omia

Pyhien vietosta Meksikossa

MAIJA MÄRD
LUNENBURG, MA

Mieleenjäävä, ihana kokemus oli minulle viime marraskuun alussa viettämäni loma serkkuni Kimmon ja hänen vaimonsa Eija Pulkkinen luona Meksikossa. Siellä vietettiin silloin Día de los Muertos eli Pyhäin päivää. Kirjoitin tästä RAIVAAJAssa.

Noin kuukausi sitten mieheni Eeli ja poikani Tuomas myös kävivät Meksikossa.

Takaisin tultuaan hekin oikein uhkuivat innosta, kertoen mitä he näkivät ja kokivat matkallaan.

Yksi näistä kokemuksista oli käynti Virgen de Guadalupe basilikassa, mikä on yksi maailman tärkeimmistä pyhiinvaelluspaikoista.

Guadalupe neitsyen Meksikon suojeluspyhimyksen vuosipäivä on joulukuun 12. Tuollaiset kuusi miljoonaa ihmistä tulevat silloin Guadalupe kirkkoon. Monet konttaavat kantaen madonnan

kuva-alttaria. Basilikan pillalla on kirjava joukko, on pyhiinvaeltajia, tanssivia intiaaneja sekä runsaasti kauplaita.

Tällä nykyisen basilikan paikalla Neitsyt Maria, Guadalupe Madonna, ilmestyi uusia siirtomaaherroja palvellelle Diegolle vuonna 1531. Intiaanit saivat tästä ilmentyksestä oman pyhimyksensä, jota he palvovat yhtä hartaasti tänä päivänä kuin 450 vuotta sitten.

Noin kaksikymmentä miljoonaa ihmistä tulee vuosittain

Ihmiset saapuvat paikalle eväineen.

pyytämään siunausta ja anteeksiantoa Neitsyeltä, koko Meksikon äidiltä, joka on osa Meksikon sielua, sillä hänessä yhtyvät kristinusko ja kymmenien intiaanikulttuurien voima.

Juhlapyhänä Guadalupe basilikaan johtavalla La Villan tiellä on -tungosta. Kymmenen tuhatta ihmistä tunteksitt sisällä kirkossa, saman veran heitä on pyhäkön edustalla, satojen tuhansien odottaessa kujilla ja kaduilla.

Mitä valoisampi matka on ollut, sitä paremmin rukousten uskotaan menevän perille. Kahdeksankaistaisella, jakaranda puiden varjostamalla tiellä on "ryömimiskaita" niille, jotka kulkevat polvillaan viimeiset kilometrit.

Tätä samaa tietä pitkin atsteekit kulkivat tullessaan palvomaan jumaltensa äitiä, Tonantzia, viitisen sataa vuotta sitten.

Uupuneen on hyvä levähtää yhdessä viidestätoista rukouspaikasta, lukea kymmenen Ave Mariaa ja Isä meidän rukousta.

Neitsyeen ilmestyksen al-

kaan vain espanjalaiset ja ylimmät upseerit saivat käyttää kenkiä, korkean aseman merkki, joten monet tekevät matkaa paljain jaloin. Syllisiä ruusuja tuodaan siunattavaksi. Atsteekit uskoivat taivaan olevan yhtä kukkamerta silminkantamattomien.

1921 vallankumoukselliset laittoivat pommin Guadalupe basilikan alttarille, joka tuhosi kynttilät, kukkalaitteet sekä Kristuksen patsaan, jonka sanotaan suojelleen vieressä olevaa Neitsyeen kuvaa "kuin poika äitiään". Ihme, jonka basilikaan tulevat näkevät päivittäin, on tämä Neitsyeen kuva, joka ei tuhoutunut pommin räjähtäessä.

Vahva usko Neitsyeen ihmisiä tekevään voimaan ja lupaukseen auttaa kaikkia häädässä olevia on säilynyt tähän päivään asti. Tänä ahdinkojen täyttämänä aikana on apua pyytäviä paljon. Monien pyyntöihin on tullut apua, joten kiitoksia on yhtä monta kuin on kulkijaa.

Meksiko on täynnä historiaa monine nähtävyyksineen. Olemme kovin kiitollisia Eijalle ja Kimmolle, jotka tekivät matkamme mahdolliseksi.

Kauppatavaraa.

Puheen ja sen kuulemisen oppiminen on automaattinen prosessi, joka alkaa jo ennen kuin lapsi osaa sanoa sanaakaan.

Lukemiseen ja kirjoittamiseen hänellä ei ole samanlaisia biologisia valmiuksia.

Näille käsityksille tuli vahvistusta Turussa äskettäin tarkastetusta filosofian maisteri Olli Aaltosen väitöskirjas-

Turkulaisväitös:

Puheen oppiminen on biologinen prosessi

ta.

Aaltonen tutki, missä kohden aivoja ihminen käsittelee kuulemansa vokaalit. Paikka löytyi aivojen vasemmalta kuuloalvokuorelta.

Vaikka paikka on eri ihmisillä sama, äänteiden kuule-

minen on silti yksilöllistä. Äidinkieli äänteineen muodostuu ja "asettuu" kunkin ihmisen aivoihin muun muassa sen mukaan, kuinka paljon puhetta hän kuulee ensimmäisinä elinkuukausinaan.

Kun lapsen on vaikea oppia

lukemaan ja kirjoittamaan, kyse ei välttämättä ole älykkyyden puutteesta. Joidenkin lasten vain saattaa olla hankalampi kääntää spontaanisti opittu biologinen puhuminen aivaan toiseen eli kirjoitettuun muotoon.

"Näyttää siltä, että treenaus

auttaa näitä kahta järjestelmää sopimaan paremmin yhteen. Ihmiselle pitää siis puhua silloin kun hän on pieni ja hänen aivonsa ovat kielelle vastaanottavaiset", Aaltonen totesi.

Olli Aaltosen vastaväittäjänä toimi professori Heikki Lyytinen Jyväskylän yliopistosta ja kustoksena professori Heikki Lang Turun yliopistosta.

(STT)

*The Finnish-American***RAIVAAJA**

Aboard the Lancastria travelling to Finland in summer of 1929. Antti Kosola played on the ship during four summers, 1927-1930. Above Kosola's Lancastria orchestra performing on the deck. Pictured, from left, Andy (Andrew) Kosola (accordion), Ellen Klemola,

Ernest Paananen (violin and vocals), William Klemola (saxophone, clarinet), Matti Jurva (saxophone, drums), woman with drum sticks unknown, Axel Leaf (accordion), Lempi Simonson-Rimpilä (vocals).

photo: Matti Jurva's family album

This is the sixth in a series of articles on historical Finnish American recording artists written by Toivo Tamminen of Riihimäki, Finland, and translated by Roy Helander.

Tamminen has spent a decade researching the life and work of men and women whose voices and music have been preserved on old cylinder and 78 r. p. m. disc recordings.

Lennart Mathias Jurvanen (Matti Jurva) was born in Helsinki on April 29, 1898. Little is known of his life.

Matti Jurva is best known as a recording singer, but he did many other things as well. We find that he surprises us with many other talents in the entertainment field.

As a singer he could sing patter songs, popular songs as well as take operetta roles in his younger days.

He was a fairly good musician; witness his stint as Tatu Pekkarinen's accompanist, his time with the Dallapé Orchestra as well as his performance as Franz Schubert in the operetta "Blossom Time" while in America.

In addition to the piano, he played the accordion, the banjo, the ukelele and the drums. He was also a handy notater who could write down the words and music of a new song in a few minutes.

In addition, Matti was a talented dancer, actor and direc-

tor.

This short (160 centimeters in height) "Maailman Matti" ("The World's Matti" is one of his songs) knew how to win over an audience with his joy and spontaneity. He always appeared dressed as a gentleman and demanded the same from his troupe. His frequent use of alcohol did not seem to interfere with his performance, for he could sing even the fastest patter clearly.

You can get a good picture of Jurva's personality from his motion pictures of which there were several. He acted in four short subjects on army humor as well as in the feature films "Ankkurikahvilan kantavieraat" (The regular patrons of the Cafe Anchor) and "Kaksi Vihtoria" (Two Victors).

At the beginning of his career he sang in cafes, restaurants and at other programs. He made five concert tours to America and played with the Dallapé Orchestra in the early '30s.

His long-time stage companion was Tatu Pekkarinen for whom he wrote songs. Little is known of their collabora-

tions, for Jurva wrote the provided Tatu with melodies lyrics to his own songs and for his texts.

Matti Jurva
(1898-1943)

Matti Jurva

Singer, musician, etc.

by Toivo Tamminen
translated by Roy Helander

Jurva's own songs were published in various pamphlets: "Selected songs of Matti Jurva," "Matti Jurva's Humorous Songs," "Matti Jurva's Little Songs." Jurva's and Pekkarinen's collaborations were published by Dallapé and by V. Tyynlä in pamphlet form. Jurva also recorded a large part of his own songs.

In his later years Matti suffered from heart disease. Perhaps his overly industrious, irregular artistic life style made matters worse. He died at the age of 45 in Helsinki on September 16, 1943, leaving a widow and one son.

Jurva was one of the best known Finnish artists in America due to his five tours. He covered almost all of the Finntowns in the U.S. and his ocean liner trips were noteworthy also. He played with Antti Kosola's Lancastria orchestra in 1928, '29, '30 and acted as a Finnish tour guide and master of ceremonies as well.

His first American tour (Nov. 1927-June 1928) was with Tatu Pekkarinen (as accompanist and also singer). They performed in New York, Massachusetts, Ohio, Illinois, Michigan, Minnesota, New Hampshire, Maine and New Jersey.

He also paused in Fitchburg to act in and direct some plays. In March-April 1928

turn to MATTI JURVA page 14

Official opening of Suomi International College of Art + Design's new facilities

HANCOCK, MI - On Friday, April 18, the Suomi International College of Art + Design (SICAD) will officially celebrate the opening of its new 12,000 square-foot home on the college campus.

Internationally known designer Bill Stumpf and Maija Lähteenmäki, Consul General of Finland, will join Suomi faculty, staff, and board of trustees members to participate in the opening, which will include numerous presentations and tours. An open house and reception for the general public will be held on Thursday, April 17, from 4 to 5:30 p.m.

The new facilities house ultra-modern, state-of-the-art studios and classrooms, including:

- A Fiber Studio for weaving, off-loom techniques, felt making, twining, coiling, dying, silk screening, spinning, and fiber design
- A Ceramics Lab for ceramic design, hand building, wheel throwing, mold making, clay bodies, and glazing;
- A Product Design Studio, featuring Computer Aided Design (CAD) stations, for product development, model making, prototypes, ergonomics, and product improvement; and
- A Photography Lab.

"SICAD's new classrooms provide the ideal environment for students to develop the creative and technological skills necessary to succeed in the world of design," comments Jon Brookhouse, SICAD Chair. "All of us - faculty, staff, and students - are excited about the new facilities and the future of the design program."

• A Visual Communications Lab for graphic design, typography, layout, and photo manipulation

• A Drawing and Painting Studio for 2-D design, life drawing, painting, and drawing

Suomi College

Designer Bill Stumpf to participate in opening of Suomi International College of Art + Design's new facilities

HANCOCK, MI - Noted designer, writer, and speaker Bill Stumpf will participate in the official opening of the Suomi International College of Art + Design's (SICAD's) new facilities in Hancock, on Friday, April 18.

Stumpf will meet with design school students and faculty in various classroom settings as well as participate in discussions on design. He will also be the keynote speaker at a luncheon presentation for the Suomi College trustees and area business leaders.

Having served as a design research associate and vice president of Herman Miller Research Corporation, Stumpf became a consultant to Herman Miller Inc. in 1972 when he founded William Stumpf and Associates Inc.

A specialist in ergonomics and seating design, Stumpf has designed the Ergon (1976), Equa (1984), and Erong 2 (1988) chairs for Herman Miller as well as the Ethospace Office System (1985).

Currently, Stumpf is studying aspects of human factors as they relate to issues of civility in transportation, law enforcement, work design, and the arts of daily living with an emphasis on the

elderly and disabled. His clients include Herman Miller

turn to STUMPF AT SUOMI page 11

Shown above are Arne Salo, Holden (MA), designer of our logo and Irja Finn, Derry, (NH), recording secretary of FinnFest USA '98. photo: Henry E. Hirvi

FinnFest USA '98 general meeting

Welcome - Tervetuloa - Välkommen

There will be a FinnFest USA '98 general meeting on Saturday, April 26, 1997, at the University of Southern Maine, Gorham campus, at 10:30 a.m. All Finnish Americans, Finns living in America and others interested in the culture and history of Finland and of the Finnish Americans are cordially invited to attend.

FinnFest USA '98 is going to be held at the University of Southern Maine, Portland/Gorham, ME, July 9 thru 12, 1998. It is a great opportunity to participate in the largest Finnish American event in the northeast.

Many have already become members of FinnFest '98. Membership entitles one to a vote, to be on the membership mailing list as well as assisting with the start-up funding. A one time member-

ship fee of \$20.00 has been established. We solicit your support by becoming a member. You may forward your membership check for \$20.00 per person to our corresponding secretary, Karen Hakala, 11-G Goldthwaite Road Apt. 11, Worcester MA 01605.

Committees for programs, Marketplace (Tori), exhibits and registration/housing have been formed. Many volunteers are needed. We welcome your interest, support and participation in these and other committees still to be formed.

FinnFest USA '98 tee shirts sporting our lighthouse logo and theme are available for sale. Additional information and tee shirts will be available at the April 26th meeting.

Henry E. Hirvi

Finland named #1 competitor in Europe as

Helsinki becomes business capital for New Northern Europe

Helsinki - Finland has become the most competitive country in Europe for business, according to a report released by the IMD (Institute for Management Development), a leading institute for management research and development based in Lausanne, Switzerland. In the world marketplace, Finland moved to 4th place for competitiveness in the IMD study, after the United States, Singapore and Hong Kong, showing substantial improvement over its 15th place in 1996.

"The IMD positive results for Finland acknowledge the selection of Helsinki by international companies as a base for their operations in the New Northern Europe," comments Arto Juva, chief of

business development for the City of Helsinki. "Companies establishing here for doing business in the area is definitely a trend," he said. The New Northern Europe is an emerging market area including Russia and the Baltic countries.

Finland received first place in the world in IMD's "people" factor, that is the qualifications and availability of human resources.

"Infrastructure" ranked 3rd worldwide, reflecting the country's ability to meet the needs of business from the movement of goods to electronic services. The research noted substantial improvement in the domestic economy, internationalization and government. In Finland, all these factors are in large part

dependent on the success of Helsinki as the business capital according to Juva.

Indicators corroborate Finland's newly recognized economic strength. Finland's GDP has returned to the late 1980s levels after a sharp decline in 1990-93, the deepest recession in the country's history. GDP grew 3.3 percent during 1996 and totaled FIM 469 billion (US \$124 billion), according to a report published by Statistic Finland on March 21, 1997. GDP growth accelerated throughout 1996 and was 5.8 percent in the last quarter compared with the corresponding period in 1995.

The value of Finland's Russian trade has also returned to the peak level recorded in 1990, totalling US

\$2.5 billion in 1996. Exports to Russia grew 34 percent from 1995 and represent 6 percent of total Finnish exports. During the 1990 peak, Russian exports represented 23% of total Finnish exports. This signifies an appreciable growth in total Finnish exports. In the last quarter of 1996, growth in total exports was more than 10 percent.

The IMD research will be compiled in the World Competitiveness Yearbook 1997 to be published in June. IMD evaluates the competitiveness of 46 countries on 250 criteria grouped into eight factors that also include finance, management and science and technology.

City of Helsinki

Finn Nite time correction

FITCHBURG, MA - The correct times for the Finn Nite Dinner Dance at Saima Park on April 19, Saturday evening, are:

Social hour 6 p.m., dinner 7 p.m. and dance from 8 p.m. to midnight. Makipuro and orchestra will provide the music. The dinner is a catered Yankee pot roast at \$17.50.

Tickets are now on sale at the Raivaaja office or reservations can be made by calling Aini Howe at 508-537-7783.

FACS

New England

Northeast Finn. Am. Historical Committee

The Northeast Finn. Am. Historical Committee will hold its next regular meeting on April 12 at 11 a.m. at the Kaleva Koti, 107 Mechanic St. (Rt. 31), Fitchburg (MA).

FinnFest '98 participation will be the main topic. All are welcome.

Burton Jernström
chairman

STUMPF AT SUOMI

from page 9

Inc.; Lexmark International; Recovery Engineering Inc.; and Forms and Surfaces Inc.

Stumpf holds a B.F.A. in industrial design from the University of Illinois at Urbana-Champaign and an M.S. in environmental design from the University of Wisconsin. He has been published in *Design Quarterly*, *International Design Magazine*, *Time*, *Interiors*, *Interior Design*, *ID Magazine*, *Blueprint*, and *The New York Times*.

In addition, he has appeared on public television and spoken around the world.

Representative selections of Stumpf's work were on display at Suomi College during the month of February.

Suomi College

Haluan ostaa
farmin tai maata
Ashburnhamin,
Westminsterin tai
Hubbardstonin alueella
Tuomo Peltokangas
508-827-4419
iltais

Vacation rentals

Spend your vacation in a little summer community on beautiful ocean point, Boothbay, Maine. Cottage sleeps 2, \$250 weekly, sleeps 4, \$375 weekly. Tel 508-632-7060.

Chicago, IL

Finnish Studies seminar

The University of Minnesota will present an outreach effort to the general public on Sunday, April 27, in the afternoon and evening at North Park College, 3225 W. Foster Ave., Chicago.

Five presenters will lead in discussions about Finland and Finnish culture with audience interaction encouraged.

The presentations will be based on papers presented at the annual meeting of the Society for the Advancement of Scandinavian Studies at the University of Illinois-Champaign/Urbana April 25

and 26 and will be in a form suitable for a general audience. Topics to be covered are "Finland as a Successor State following the First World War, Finnish Textile Arts, Third Generation Finnish American Writing, Case Study of Finnish American Weavers and Journalism in Post-War Finland."

A light supper will be included for a modest fee. The seminar is free. A reception hosted by the North Park College and the University of Minnesota will conclude the seminar.

For reservations, please contact Charles Peterson, Center for Scandinavian Studies, North Park College at 773-244-5615.

LFAS

Kalenteri

CALIFORNIA

- Apr. 20 - Edith Koivisto's play *Naimailmoitus (Personal Ad)* in a staged reading (in Finnish & English), 2 pm, Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley. Sponsored by United Kaleva Brothers & Sisters #21 to benefit hall building fund.
- Apr. 26 - "The Colors of Summer," fashion show luncheon, 11:30 am, FAHA Heritage Center, 197 W Verano Ave, Sonoma. Limited tickets available: 707-996-4087.
- Apr. 27 - Finnish school for children, FAHA, Sonoma. For info: 707-935-0200.
- May 3 - Vappu Dinner Dance, 6 pm, Brotherhood Hall, Berkeley. Music by the Yachtsman Band.
- May 4 - Finnish movie "Onnen maa" (in Finnish) on wide screen TV, 2:30 pm, Brotherhood Hall, Berkeley.

CONNECTICUT

- Apr. 11 - 'Night of Nights' - Hannu Mäkipuro in Concert, 8 pm, Elks Club, 198 Pleasant St, Willimantic. Also appearing, Knyte Flyte. Reservations: 860-456-3257 or 860-423-3854.
- Apr. 12 - 'Night of Nights' - Hannu Mäkipuro in Concert repeat performance, 8 pm, Elks Club, Willimantic.
- Apr. 19 - Finnish American Heritage Society 10th anniversary celebration, 3-10 pm, Knight of Columbus Hall, Taftsville. Reservations (deadline Apr 9): 860-887-8111 or 860-546-6671.
- May 1 - Finnish American Heritage Society membership meeting, 7 pm, Finnish Hall, Canterbury. Coffee social 6 pm. Guests welcome.

FLORIDA

- Apr. 12 - Spaghetti Dinner, Program & Dance, 6 pm, Finnish American Club, 6016 Delaware Ave, New Port Richey. Advance tickets required; call 849-6349, 848-0622 or 942-3916.
- Apr. 26 - Finnish-American Rest Home semi-annual meeting, 2 pm, Annan Maja, 1800 South Dr, Lake Worth.
- May 3 - Vappu Pot Luck Dinner, Program & Dance, Finnish American Club, New Port Richey.
- May 7 - Finnish American Club membership meeting & pot luck dinner, 3 pm, New Port Richey.

ILLINOIS

- Apr. 12 - Spring Concert by the combined Sibelius Male Chorus of Chicago and Estonian House Male Chorus, 7 pm, Estonian House, Estonian Lane, Lincolnshire. Cash bar 6 pm.
- Apr. 26 - Welcome to Spring Vappu Party, Estonian House, Lincolnshire. Cocktail hour 6 pm; dinner 7 pm. Entertainment & dancing 9 pm-midnight to music of DeKalb Footstompers. Reservations by April 19; for more information call 847-382-7446. Sponsored by LFAS Chicago.
- Apr. 27 - Finnish Studies Seminar, 3 pm, North Park College, 3225 W Foster Ave, Chicago. Presented by U of Minnesota. Light supper, reception to follow. Seminar free; fee for supper. Reservations: 773-244-5616.

MAINE

- Apr. 20 - Finnish American Heritage Society of Maine annual pot luck dinner for members & friends, 1 pm, Finnish American Heritage Center, West Paris. Meeting follows dinner. Raffle drawing.
- Apr. 26 - FinnFest USA '98 general meeting, 10:30 am, University of Southern Maine, Gorham.

MASSACHUSETTS

- Apr. 10 - Raivaaja Publishing Company annual meeting, 7:30 pm, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Registration 7 pm.
- Apr. 12 - Northeast Finn-Am Historical Committee meeting, 11 am, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg.
- Apr. 13 - Pancake breakfast, 7-11 am, Fort Pond, Kaleva Rd, Littleton. Sponsored by Maynard Knights of Kaleva.
- Apr. 15 - Koivun Kaiku kantele ensemble in concert, 7 pm, Memorial Middle School, 615 Rollstone St, Fitchburg. Tickets available at Raivaaja or at the door.
- Apr. 15 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St Church, 264 Elm St, Fitchburg.
- Apr. 16 - Finnish-American Society of Cape Cod monthly meeting, 7 pm, Community Building, Rte 149, W. Barnstable.
- Apr. 17 - Finnish folk-pop group Värttinä in concert, 9 pm showtime, Middle East, 472 Mass Ave, Cambridge.
- Apr. 19 - Penny Sale, 7 pm, Fort Pond, Littleton. Food available at 5:30 pm. Sponsored by Kalevaiset Civic Association.

MASSACHUSETTS

- Apr. 20 - Finn Nite dinner dance, Saima Park, Fitchburg. Music by Hannu Mäkipuro & his orchestra. Tickets (deadline April 17) available at Raivaaja. Sponsored by FACS.
- Apr. 20 - Finnish Cultural Center annual meeting, 2 pm, Saima Park, Fitchburg. Program: Slide presentation and talk about a semester spent teaching at Turku University by Susan Williams, history professor at Fitchburg State.
- Apr. 22 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St Church, Fitchburg.
- Apr. 26 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells. Sponsored by FACS.
- Apr. 27 - Finlandia Foundation Boston Chapter meeting, 3 pm, St Paul's Lutheran Church, Rt 2, Arlington. Guest speaker: Dr. Timo Sahi, surgeon general of Finnish defense forces.
- Apr. 29 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St Church, Fitchburg.

MICHIGAN

- Apr. 13 - New Generation meeting, 1 pm, Finnish Center, 35200 W Eight Mile, Farmington Hills.
- Apr. 15 - Finnish Center Association general meeting, 2 pm, Finnish Center, Farmington Hills.
- Apr. 15 - FinnWeavers Workshop, 9 am-2:30 pm, Finnish Center, Farmington Hills.
- Apr. 19 - Flea Market, 9 am-3 pm, Finnish Center, Farmington Hills.
- Apr. 20 - Slide-talk show about Ingrians by FCA member Calvin Niemi, 3 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Sponsored by the Finnish American Historical Society of Michigan.
- Apr. 26 - FCA annual volunteers' dinner, 2 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Reservations required.

MINNESOTA

- Apr. 13 - Diane Jarvi concert, 2 pm, The American Swedish Institute, 2600 Park Ave, Minneapolis.
- May 11-16 - Adult Week Session I at Salolampi Finnish Language Village, Bemidji. Registration information: 800-450-2214.
- May 16-21 - Adult Week Session II at Salolampi Finnish Language Village, Bemidji.

NEW JERSEY

- Apr. 19 - 20th Anniversary Scandinavian Hop (40th dance), 8 pm, Assyrian Church Hall, Paramus. All musicians and singers who have performed over the past years invited to attend. For info, tickets: 201-848-1198.

NEW YORK

- Apr. 11 - Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter membership meeting, 8 pm, Central Presbyterian Church, 593 Park Ave & 64th St, New York. Program: Petri Lindroos, bass.
- Apr. 14 - Jaakko Kuusisto, violin, and Ilkka Paananen, piano, in concert, St Peter's Church, 619 Lexington Ave at 54th St, New York. No advance reservations. Sponsored by The Sibelius Society.
- Apr. 19 - Finnish folk-pop group Värttinä in concert, 8 pm showtime, St. Ann's, 157 Montague St, Brooklyn. For more info: 718-858-2424.
- May 11 - The Mika Pohjola Quartet, starting 8:45 pm, Smalls, 183 West 10th St, New York.

NORTH DAKOTA

- June 19-22 - FinnFest USA '97, All Seasons Arena, Minot. For more info: Minot Convention & Visitors Bureau, 2400 SW 10th St, Minot ND 58701. Tel. 701-857-8206 or 800-264-2626.

PENNSYLVANIA

- Apr. 13 - American-Finnish Society of the Delaware Valley annual meeting, 2 pm, Swedish Museum, 1900 Pattison Ave, Philadelphia.
- Apr. 22 - Finnish folk-pop group Värttinä in concert, 9 pm, North Star, 2639 W Poplar St, Philadelphia. For more info: 215-235-7826.

TEXAS

- Apr. 17 - Finnish-American Society of Dallas/Ft Worth monthly meeting, 7:30 pm, King of Glory Lutheran Church, 6411 LBJ Freeway, Dallas.

VIRGINIA

- Apr. 20 - Finnish folk-pop group Värttinä in concert, 7:30 pm showtime, Wolf Trap, 1624 Trap Rd, Vienna. For more info: 703-938-2404.

WASHINGTON

- Apr. 20 - Finlandia Foundation Seattle Chapter annual meeting, 2 pm, Finnish Lutheran Church, 8504 - 13th Ave NW, Seattle.

Events subject to change without notice

Chapter Meeting April 27

The April chapter meeting of Finlandia Foundation will be held at 3 p.m. at St. Paul's Church, located on the west-bound side of Route 2 in Arlington.

The guest speaker will be Dr. Timo Sahi, *Puolustusvoimien ylilääkäri* (the surgeon general of Finnish defense forces).

Additionally, the winner of the raffle to support the Savelle Syrjäla Scholarship Fund will be chosen at the meeting.

Lakeside Fun at Kaleva Maja

Suomi Koulu's annual outing promises to be lots of fun for outdoor enthusiasts. Activities include hiking, canoeing, and baking *karjalanpiittirakkoita*.

Suomi Koulu invites other families with children to join them on Saturday May 3 at Kaleva Maja in Littleton from 10 a.m. to 1 p.m. For more information, please call Selja Hälvä at 617-876-7819.

Message from the President

"Good food certainly does bring people together! I was delighted to see some 150 of you join us for *Makuelämyksiä* (Taste of Finland).

"Finnish food is most often described as 'plain and simple,' but we got to taste a

wide variety of delicious and truly authentic Finnish food. Some of us found new dishes we had never even heard of before, such as "kampanisu" from Lapland - what a treat! Others revisited their childhood memories at mummo's dinner table. There was something special (and plenty of it) for all of us.

It was a pure labor of love for the incomparable Senja Pulkamo, a mother of two small children and a professional chef visiting from Finland. Senja has also generously agreed to provide us with recipes for all of the dishes she made for the feast, so be sure to order a copy of the Finlandia Foundation's cookbook next fall. (We have just begun compiling the cookbook, and are eagerly seeking contributions of your favorite recipes. Please send them to me at the Finlandia Foundation address.)

"We cannot thank Senja enough for all of her work in setting up *Kunnon pidot*. She spent an entire week preparing the 24 different dishes

and making the beautiful centerpieces for each table. *Kittos*, you are one in a million!!!

"We should also thank all those people who helped Senja including: Marita Väkiparta, Pirjo Heels, Vesa Pulkamo, Greg McDaniel, Tuula and Niilo Kiirikki, Helena and Billy Sawyer, Brita Kurkaa, Elma and Veijo Epälys, Lissu Chanoff, Wayside Caterers, Anneli Johnson, Ellen Hangas, Maija Mård, Carol Pärssinen, Raija Nieminen, Liisa Rossetti, Rita Nerg, Tarja Cockell and Kaleva Civic Association.

"Thanks to all of you who participated in this unforget-

table event!"

Saana McDaniel

Cookbook Underway

The Boston chapter of Finlandia Foundation is eagerly beginning to assemble a cookbook of favorite recipes to be published this fall. The first recipes collected are from Senja Pulkamo for the fabulous authentic Finnish foods she prepared for the recent "Taste of Finland" program. The cookbook will include the history of many regional dishes.

Please send your favorite recipes, and any background information you may have on the dish, to Finlandia Foun-

dation for consideration.

Mail recipes to: Chapter Cookbook, Finlandia Foundation-Boston Inc., P. O. Box 308, Arlington, MA 02174-0004

CULTURAL HAPPENINGS**Kantele Concert**

Koivun Kaiku, a kantele group from Minnesota and the Finlandia Foundation's 1996-97 "Performer of the Year," will be performing on Sunday, April 13, at 7 p.m. Sponsored by the Finnish Cultural Center, the concert will be held at the Memorial Middle School at 617 Rollstone Street in Fitchburg. Tickets are \$5.00. For more information, contact: 508-343-3822.

Kalevala Koru and More

A new gift shop called Scandinavian Treasures has just celebrated its grand opening. Owner Pertti Hasanen has imported a variety of Finnish goods including *Kalevala Koru* jewelry, natural table and bath linens, ceramic gifts and handmade greeting cards. Scandinavian Treasures is located at 10 Main Street in North Andover. Telephone 508-687-1537.

Folk Dance

As part of its 75th anniversary celebration, St. Paul's Church in Arlington will be holding a Scandinavian Folk Dance on Saturday, April 19, 1997 at 7:30 p.m. Suggested donation: \$5.00.

Tervetuloa New Members

Leena Laitinen, Haverhill; Senja Pulkamo, Maynard; Irene Kamila, Westminister; Reino Heino, Watertown.

Finlandia Foundation-Boston

Finlandia Foundation

Boston Chapter

Senja Pulkamo

photo: Henry E. Hirvi

NOTICE

The Semi-Annual Membership Meeting of the Finnish-American Rest Home, Inc., Lake Worth, Florida will convene on Saturday, April 26, 1997 at 2:00 P.M. in Annan Maja at the facility headquarters at 1800 South Drive, Lake Worth, Florida 33461.

ILMOITUS

Finnish-American Rest Home, Inc., jäsenten puolivuosi-kokous Lepokodin Annan Majalla, 1800 South Drive, Lake Worth, Florida lauantaina 26 päivänä huhtikuuta, 1997 alkaen kello 2 iltapäivällä.

Maire E. Knuts
Recording Secretary

Kalevan Ritarikunnan ja Kalevan Ritarien Historiaa 100 Vuoden ajalta

by Alfons Ukkonen

History of the Knights of Kaleva

- includes histories of the local lodges
and the national conventions since
the fraternity's founding in 1898 -

AVAILABLE IN FINNISH LANGUAGE EDITION ONLY
Soft cover - 384 pages - many photographs

\$15.00 add \$3.00 for postage & handling
(Mass. residents add 75¢ state sales tax)

Order from
RAIVAAJA

P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

FITCHBURG, MA - Children and parents enjoyed skating on Saima ice during the February school vacation. February was unusually mild so skating was limited. The winter season of skating began on January 11 and the last day of skating was on March 27 on spring ice. In spite of a very mild winter with thaws, the skating program of FACS managed to enjoy six weeks of skating. - P. O.

THE FINNISH IMPRINT

A New England Experience

edited by Liisa A. Liedes
published by the New England
Finnish American Bicentennial
Committee 1982

THE FINNISH IMPRINT is a book chock-full of information about the history of New England's Finns. With FinnFest USA returning to the region next year - that's right, next year - this volume can provide ideas for programs and exhibits. And because of omissions, prompt research into new areas.

581 pages • hard cover
over 100 photos & illustrations

still only
\$12.95
Mail orders: add
\$3.00 for postage &
handling
(Mass. residents also add
65¢ state sales tax)

RAIVA AJA

P. O. BOX 600
FITCHBURG MA 01420-0600

Värttinä

Finland's folk-pop pioneers

Värttinä, the ten-piece Finnish ensemble that has built a reputation as one of the most exciting "world pop" bands today, was formed in 1983 in the village of Rääkkylä, in Karelia, the southeastern region of Finland.

The project of singers and kantele players Sari and Mari Kaasinen, their concept was to explore and revive Karelian musical tradition by investigating new ways to arrange and perform the music. The original line-up, more than twice as large as today's, featured fifteen young girls singing and playing kantele, accompanied by six young men on acoustic guitar, double bass, fiddle, accordion, saxophone, tin whistle and flute. Two recordings were released during this period, a self-titled 1987 album and *Musta Lindu* in 1989.

The band faced a crossroads in 1990 when several of the maturing young musicians moved on to other interests, and the core members had to decide how best to pursue their initial goal. This was resolved when, inspired by the group's innovative approach to honoring Karelian tradition, some of Finland's most talented acoustic, folk,

roots and rock musicians joined the group.

Signaling a dramatic new direction, Värttinä evolved into a line-up featuring five dynamic female vocalists fueled by a powerhouse acoustic band. The group's repertoire diversified even further into Finno-Ugric territory, and began to include original material as well. In performance, the focus shifted to a more "rock/pop" attack, presenting the musical tradition in a new light.

The groundbreaking 1991 album *Oi Dai*, boosted by the single "Marilaulu" and spurred by enthusiastic press, became an instant hit. It ele-

vated Värttinä to a household name in Finland, began to win them an audience abroad, and quickly achieved Gold Record status.

Selentko, the 1992 follow-up, entered the European World Music charts at Number One and remained there for three months. Released in the United States in 1993, the recording was voted Best World Music Album by *Spin*.

Rapidly expanding their American audience, Värttinä's 1994 release, *Altara*, spent five weeks at Number One on the CMJ world music charts, and was named Best World

turn to VÄRTTINÄ page 15

Värttinä on tour in the U. S.

The Finnish folk-pop group Värttinä will be on tour here this month. The following schedule has been released by Nonesuch Records:

- Cambridge (MA), April 17 - Middle East, 472 Massachusetts Ave. (617-354-8238), showtime 9 p.m.
- Brooklyn (NY), April 19 - St. Ann's, 157 Montague St. (718-858-2424), showtime 8 p.m.
- Vienna (VA), April 20 - Wolf Trap, 1624 Trap Rd. (703-938-2404), showtime 7:30 p.m.
- Philadelphia (PA), April 22 - North Star, 2639 W. Poplar St. (215-235-7826), showtime 9 p.m.

v ä r t t i n ä

KOKKO

"A transcendent record..."

Stars in their native Finland, the ten members of Värttinä—who include four female singers—come across in some ways like a Super Size ABBA. But they stick with their native tongue and occasionally adopt traditional verse. The band is full of their country's arctic vistas and human drives... Swirling through their songs is an intoxicating brew of instruments, at once otherworldly and downtown...

all you can do is surrender."

— Stereo Review
Record of the Month

April 17 Boston, MA Middle East
472 Massachusetts Ave. 617-354-8238
Cambridge showtime: 9:00 pm

April 19 Brooklyn, NY
157 Montague St.

St. Ann's
718-858-2424
showtime: 8:00 pm

April 20 Vienna, VA
1624 Trap Rd.

Wolf Trap
703-938-2404
showtime: 7:30 pm

April 22 Philadelphia, PA North Star
2639 W. Poplar St. 215-235-7826
showtime: 9:00 pm

The major label debut of
Finland's folk-pop pioneers,
on Nonesuch Records.

N
NONESUCH

ON TOUR IN THE U.S.

Matti Jurva

from page 8

he appeared in "Kohtalon kourissa" (In the Grasp of Fate) and "Viini" (Wine) as well as the operetta "Bajadeeri" which was presented under Jurva's direction seven times in the Massachusetts area. He took the role of Napoleon St. Cloche.

Jurva's second trip to the States was in April-May 1929. He gave only a few concerts.

He directed the dances for the operetta "Mustaläsnähtäjä" (The Gypsy Princess) at the Fifth Avenue Hall in New York City, after which he went again to Fitchburg to the Saima Dramatic Club. A new production of "Bajadeeri" played Massachusetts and New York on tour, for eight performances. Matti also played in "Fritz and Lisa" and "Blossom Time" as well as in the straight play "The Soccer King."

He travelled to Finland with Kosola's orchestra on board ship and returned in September. He gave several concerts in the New York area with Ernest Paananen.

He returned to Saima in Fitchburg to direct "Women's Pet" and "The Soccer King" in October and November, with tours reaching New York also. In December 1929 he was in "The Violin King" for three performances. As the year turned to 1930, the Saima stage and Jurva presented "The Violin King," the "Regiment Musician," "The Most Important of All," "The Soccer King," "Women's Pet" and "The Red Dominoes."

In February, between shows, Jurva concertized in Ohio. In

June he returned to Finland, again in Kosola's orchestra.

His fourth tour extended from March to June, 1933. He appeared as a singer and dance musician in New York, New Jersey, Pennsylvania and in Washington, D. C., and Baltimore.

A writer who signed himself as "One who was there" tells in the RAIVAAJA of April 14, 1933, of the previous evening's concert as follows:

"Matti Jurva's Evening of Song

"The gods of rain and wind were in opposition to Matti on Thursday night for they had filled all the roads of Fitchburg and vicinity with several feet of heavy, wet snow. Auto traffic from any distance was almost impossible and moving by foot required an extra degree of 'sisu.' For these reasons, Matti (Jurva by family name) and others did not expect to see a large crowd at the musicale at Saima Hall last night.

"However, there was a handful of stalwarts which was amused by his clever songs and stories as well as his slick tricks. More serious songs were also occasionally heard and he seemed to be able to make music with whatever instrument he picked up. Finally he resorted to an accordion and 'in little minors' and obviously 'large majors,' with Palen accompanying him, he played waltzes and polkas, giving the old and the young a chance to stretch their legs in time to

Matti Jurva, left, and Antti Kosola in Tijuana, Mexico, in 1937, performing for local Finns.
photo: Antti Kosola's family album

music.

"One who was there"

Matti Jurva's last trip to America in 1937 was about to end with his arrival to Ellis Island on the *Queen Mary*. His return documents were not in order, and he was detained for several days. This planned tour was able to start only after this delay.

Jurva and his old friend Kosola joined together, singing and playing several instruments along with all sorts of comic sketches. They started in Fitchburg at Saima Hall and ended at the New York Fifth Avenue Hall with a farewell concert on October 12, 1937.

Jurva and Liisa and Antti Kosola crossed the country to California and Tijuana, Mexico. They obviously stopped at every Finnish settlement on the way coming and going.

Matti Jurva made his first recordings in Chicago and New York. He sang 35 recording sides in four years (1927-1930) for Columbia and Victor. He appeared as accompanist for Tatu Pekkarinen on four Victor recordings. In many of his own songs, the accompanying group was Kosola's orchestra.

Jurva and Kosola planned to record also in Berlin during the summer of 1930, but Kosola's brother's death prevented the recording, as Kosola quickly returned to the U. S. from Finland. Jurva kept recording in Berlin, Stockholm and in Helsinki until 1942.

His final number of recordings reaches over 400 sides, which places him as number five on the list of most recordings by a Finnish artist.

Littleton, MA

Activities at Fort Pond

On Sunday, April 13th the public is invited to enjoy a pancake breakfast served pondside at Fort Pond, Kaleva Road, Littleton from 7 to 11 a.m. Eggs, bacon, homefries, Finnish coffee bread, juice, hot beverage, and toast prepared by the Maynard Knights of Kaleva are also available.

The public is welcome to join in the old-fashioned family fun of a Penny Sale Saturday evening, April 19th. Hotdogs,

Researching the lives and work of the old-time Finnish American recording artists is an ongoing effort. More information about them is welcome and definitely needed.

If you have a recollection of Matti Jurva, a photograph of him or any kind of information or memorabilia about him, please let us know. Thank you!

Contact Raivaaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600; tel. 508-343-3822 or FAX 508-343-8147.

hamburgers, Finnish rice pudding, cake, hot beverages and soda will be available beginning at 5:30 p.m. The drawings will start at 7 p.m. The Kalevalaiset Civic Association is hosting this event.

For more information, please call 508-897-2693 or 263-2526 or during time of the event: 508-264-9044.

Susan Alatalo
Maynard Ladies of Kaleva

Maria Kalaniemi's new CD

IHO

Maria Kalaniemi

and Aldargaz

The haunting arctic melodies of Maria Kalaniemi's sensuous music glisten and swirl like the northern lights on the Finnish sky. Only the land of Sibelius and Arvo Pärt could produce a performer capable of redefining the accordion as an instrument of grace and beauty. The free-bass accordion virtuoso (and 1996 Prize of Finland winner) is backed by Aldargaz, a four-piece band comprised of some of Finnish new music's finest players.

Instrumental music
Selections include:

Lomasävel • Green Score • Slingerdansk • Surun Silmät
Iho • Triolipolska • Sofias Flykt
Istunpa Sänkys Laidalla • Säde
Linjärv • Napoleon
Produced by Hannibal Records

\$15.98

postpaid
(Mass. residents add 80¢ sales tax)

Order from
Raivaaja Publishing Company
P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

The Suomi International College of Art + Design (SICAD)

HANCOCK, MI - Established in 1996, the Suomi International College of Art + Design is a division of Suomi College, a century-old institution founded by Finnish immigrants and located in the city of Hancock in Michigan's Upper Peninsula. With the establishment of the design school, Suomi is the only institution in the United States combining contemporary Finnish design and education methods with a program based in fine arts and business.

The college's vision in creating SICAD is to develop talented young people into innovators who not only will succeed as artists and designers but also can combine cultural influences, technology, and entrepreneurial business skills to contribute to an enhanced quality of life for the companies for which they work or create as well as for the local and global communities of which they are a part.

Based on proven Finnish educational models that successfully integrate technology, design, fine arts, business, and marketing to create professions in which entrepreneurship and problem-solving flourish, SICAD's unique three-year (nine-semester) baccalaureate programs in Design and Fine Arts are

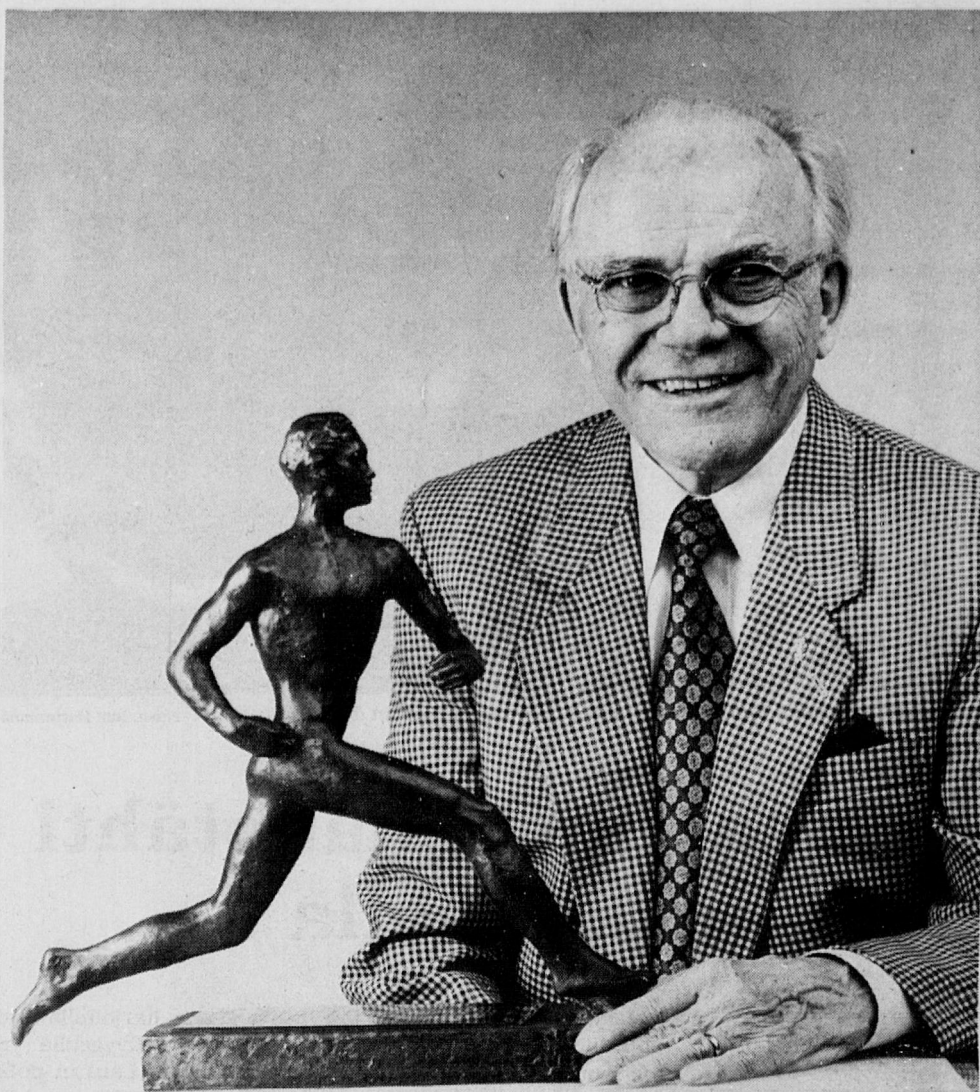
attracting a wide range of students and are gaining national and international recognition.

SICAD awards B.F.A. degrees in Design and Fine Arts. The Design program offers four areas of concentration: fiber design, ceramics design, product design (plastic, wood, metal), and visual communications. The Fine Arts program offers concentrations in painting, drawing, clay, and fiber. The school also gives students the opportunity to pursue liturgical design within any of the Design/Fine Arts concentrations.

Each program is taught from a Finnish perspective and with an emphasis on Finnish methodology. In addition, students receive extensive training in business and marketing as it relates to the design field, and they serve internships in business/industry environments so that upon graduation they will be employable and have the entrepreneurial skills necessary to establish their own businesses.

The Suomi International College of Art + Design is a partner of the Kuopio Academy of Crafts and Design in Kuopio, Finland, and maintains an active exchange of faculty and students between the two institutions.

Suomi College

Gift to President Clinton marks Nurmi centennial year

In celebration of the Paavo Nurmi Centennial, a statuette of the "Flying Finn" was presented to President Bill Clinton when he was in Helsinki for his summit meeting with Russian President Boris Yeltsin. The gift was made by John O. Virtanen, chairman of the Paavo Nurmi Heritage Society Inc. of Turku, Finland.

"Paavo Nurmi, Legendary King of Runners, runs again," says Virtanen. "This is the third and last time Nurmi enters the White House." He added that Nurmi was invited to the White House in 1925 by President Calvin Coolidge and again, in 1964, by President Lyndon B. Johnson.

"President Clinton, while at the historic summit in Helsinki, received a statuette of Nurmi," states Virtanen. "This time Nurmi will stay with Clinton permanently and will end up at Clinton's library and museum where people will have an opportunity to learn about Nurmi's contribution to Finland's independence and to American sports."

In the photograph above Virtanen is shown with the statuette that was presented to Clinton. In 1925 the Government of Finland commissioned sculptor Wäinö Aaltonen to make a statue of Nurmi who at that time was 27 years old. In the 1950s Aaltonen made a statuette based on the original work. Copies of this statuette were sold to benefit the construction of Finland's first indoor sports hall at Otaniemi. It was one of these statuettes which was presented to Clinton.

Attached to the base of the statuette is a legend giving a summary of the accomplishments of Nurmi (1897-1973). For instance, over the span of 20 years from 1914 to 1934 he ran 364 races and won 308 of them. He set 23 world records.

Touring the United States in 1925 and in 1929, he won 72 of the 75 races he ran; in the process he set 38 indoor world records.

In Olympic competition he earned nine gold and three silver medals: 1920 Antwerp, three gold, one silver; 1924 Paris, five gold; 1928 Amsterdam, one gold, two silver.

Paavo Nurmi Heritage Society photo by Studio Rex

Letters to the editor:

I have recently become aware that three siblings of my paternal grandmother (Amalia Narva) immigrated to the U.S.A. and am very anxious to get in touch with any descendants in order to complete a family history of the Narva Family.

Anna Kaisa Narva. Born August 15, 1862, Finland. Immigrated to U.S.A. 1890.

Aleksanteri Narva. Born May 14, 1869, Finland. Immigrated to U.S.A. 1889.

Juho Narva. Born March 30, 1872, Finland. Immigrated to U.S.A. 1891.

Any information from any-

one would be greatly appreciated.

Yours very truly,
(Mrs.) Pirkko Oja
Thunder Bay, Ontario
CANADA

In order to complete a Family History of the Hirvasoja Family, I am searching for my paternal grandfather Aate Hirvasoja who immigrated from Haapajärvi, Finland, to the Fitchburg area of Massachusetts in 1894. He wrote a couple of letters to my grandmother and then just seemed to disappear and was never heard from.

Does anyone recall him? Was he killed accidentally or did he start a new family?

Any information would be greatly appreciated.

Yours very truly,
George Oja
(Yrjö Hirvasoja)
Thunder Bay, Ontario
CANADA

VÄRTTINÄ

from page 13

Music Album in CD Review. *Billboard* said of the recording, "This triumphant album from vibrant, voice-driven Värttinä explains why the group is on the front lines of the Finnish folk revolution."

Now featuring four female vocalists, Värttinä's music exhibits both traditional and modern influences, with hints and flavors from east, west and beyond. Their style incorporates elements of folk and jazz with a modern pop

approach, but has a distinctive character all its own.

The vocal harmonies are supported by accordion, guitars, bass, violin, bouzouki and percussion instruments, creating a sound described by Gavin as "a refreshing assault of power folk with a fabulous four-woman vocal front. Värttinä's music is like ABBA meets Fairport Convention meets Le Mystere des Voix Bulgares with various twists, turns and seasonings that

make the band unique. On disc and on stage, Värttinä are both dramatic and entertaining."

Kokko is their first album under a new worldwide recording agreement with Nonesuch Records. The eleven tracks on Kokko feature the group's compelling four-part vocals and the most accomplished songwriting and intricate rhythmic arrangements they have ever displayed.

Nonesuch

Pianisti Laura Mikkola Sirkka Harjunmaan Steinway-flyygelin ädissä.

Kuva: Sini Harjunmaa

Suomalainen pianotähti maailmalla

SINI HARJUNMAA
HOLDEN, MA

Helsingissä maaliskuussa 1987. Pidän äidinkielen tunteja kuudesluokkalaisten Ranskalais-Suomalaisessa koulussa. Nautin työstäni kovasti, sillä työtoverini, niin ranskalaiset kuin suomalaisetkin, ovat lähes kaikki erityisen mukavia, samoin oppilaat.

Tämä kuudes luokka ei ole enää omani, mutta opettajatoverin sairastuttua olen luvannut huolehtia muutamasta tunnista.

Mieleeni jää luokasta hyvin vaalea ja hyvin hiljainen 13-vuotias nuori nainen, joka

hymystään huolimatta jää minulle etäiseksi. Tytön nimi on **Laura Mikkola**.

Kymmenen vuotta myöhemmin

Helsingissä maaliskuussa 1997. Olen pikavierailulla anoppini, pianotaiterilija Sirkka Harjunmaan luona. Alon tavata kymmenen vuoden takaisen oppilaani, nyt maailmalla menestyneen nuoren pianistin, Laura Mikkolan. Laura, joka tällä hetkellä asuu Brysselissä mutta etsii asuntoa Pariisista, on tullut lyhyelle konserttimatkalle Suomeen.

Tunnollisena ja rautaisena ammattilaisena Laura on pyy-

tänyt saada harjoitella anoppini Steinway-flyygeliä. Samanaikaisesti Lauran poikaystävä, pianisti **Giovanni Bellucci** on harjoittelemassa tytön pianistiaidina luona Espoossa.

Luonnollisesti käytän tilaisuutta hyväkseni ja häiritseen Lauraa hetken ennenkuin tämä uppoutuu suursuosikkini Griegin pianokonserton kimpuun.

Flyygelin alla kasvanut

Jo moneen kertaan on tullut todettua, että pienessä Suomessamme kasvaa hämmästyttävä joukko lahjakkaita, täydellisesti musiikille antautuvia nuoria miehiä ja naisia.

Onko Suomi Euroopan konservatorio, sitä en osaa sanoa, mutta ainakin on niin, että musiikkikoulutuksen taso Suomessa on huippuluokkaa. Kun todella lahjakas lapsi pääsee alusta asti oikeaan koulutukseen, voivat tulokset olla huimaavat.

Nyt 23-vuotias Laura aloitti pianonsoiton 4-vuotiaana äitinsä **Marja Mikkolan** ohjauksessa. Kun ennuksmerkkinä oli tytön syntymän aikoihin kotiin hankittu upea Steinway-flyygeli, jonka alla pikkuinen Laura istui, kun Marja-äiti ohjasi piano-opinlaistaan. Isä kutsuukin nuorinta tyttärtään flyygelin alla kasvaneeksi.

Seitsenvuotiaana Laura pääsi Sibelius-Akatemian nuorisokoulutukseen **Meri Louhoksen** suzuki-ryhmään ja vuotta myöhemmin professori **Tapani Valstan** oppilaaksi.

Jo ensimmäisestä kappaleesta asti Laura soitti toisinaan ja halusi tehdä kaiken viimeisen päälle. Kaiken aikaa oli itsestään selvää, että hänestä tulee pianisti. Ollessaan 12-vuotias Laura alkoi käydä tunneilla Pariisissa neljä kertaa vuodessa kuukauden kerrallaan.

Samanaikaisesti tyttö kahlasikin läpi Helsingin Ranskalais-Suomalaisen koulun ala- ja yläasteen, jonka jälkeen opiskeli vuoden kotonaan moskovalaisen **Dimitri Baskirovin** johdolla. Vuonna 1991 Laura opiskeli Curtis Institute of Musicissa Philadelphiassa ja sen jälkeen Indianan yliopistossa Bloomingtonissa.

Rautahermoinen kilpailija

Nuoren muusikon ponnahduslautoina ovat hyvät menestykset kilpailuissa. Laura onkin ehtinyt kerätä palkintoja useista pianokilpailuista. Kaksitoistavuotiaana hän voitti **Fazerin pianokilpailun** Helsingissä, ja kaksi vuotta

myöhemmin Pretorian **Unisa Transnet** -pianokilpailun Etelä-Afrikassa.

Todellinen läpimurto tuli kaksi vuotta sitten Belgiassa, kun hän saavutti kuukauden päivät kestäneessä erityisen rankassa ja maailman arvostetuimmassa **Kuningatar Elisabeth-pianokilpailussa** toisen sijan sekä yleisöpalkinnon.

Esiintymisiä USA:ssa

Belgian menestys toi mukanaan esiintymisiä ympäri maailmaa. Kotimaan konserttien lisäksi nuorta pianistia saatiin kuulla mm. Wienissä, Stuttgartissa, Ateenassa ja Etelä-Afrikassa.

Kuningatar Elisabeth-kilpailun semifinaali, finaali ja lopetusgaala televisioitiin ja radioitiin Belgiassa ja Hollannissa. Ranskan TV5 teki kuudesta parhaasta tunnin ohjelmat, ja finaalisuorituksista tehtiin kolme CD-levyä.

New Yorkin debyytti Laura Mikkolalla oli viime marraskuussa ja se saikin erittäin hyvän vastaanoton. Washington D.C.:ssä häntä kuullaan aivan piakkoin, sillä tyttö konsertoi Suomen lähetystössä tiistaina 8. huhtikuuta

Kalifornian alueen suomalaiset saavat puolestaan nauttia harvinaisesta musiikkielämyksestä heinäkuussa, kun Laura soittaa Los Angelesin filharmonikkojen solistina iki-ihanaan Griegin pianokonserton. Orkesteria johtaa - kukas muu kuin Esa-Pekka Salonen.

REPONEN...

jatkoa sivulta 4

Reponen, Phillipston; tytär Doris A. Huntley, New London, NH; kuusi lastenlasta; kymmenen lastenlasten lasta; sekä useita sisarusten lapsia.

Smith Funeral Home, 60 Vervon St., Gardner, toimitti hautaamisen Wildwood hautausmaahan Gardnerissa.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella: Covenant Evangelical Lutheran Church, 627 Green St., Gardner, MA 01440 tai Patients Activity Fund, c/o Baldwinville Nursing Home, 51 Hospital Road, Baldwinville, MA 01436.

Muistithan uusia tilauksesi!

RAIVA AJA

TILAUS JA/TAI OSOITTEENMUUTOS

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

Uusi tilaus _____ uudistus _____

Maksu \$ _____

TILAUSHINNAT:

USA: 12kk \$28.00; 6kk \$20.00; 3kk \$16.00
Ulkomaat: 12kk \$33.00; 6kk \$25.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

1997

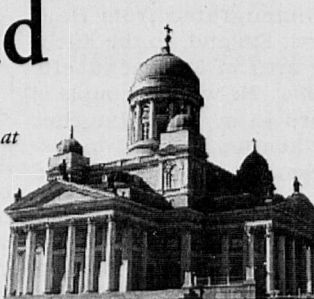
FINNEXPRESS

Save on travel to Finland

When you're thinking of going to Finland, one call to FinnExpress at Hanslin Travel Service can save you money on airline tickets, hotels, cars, cruises and other travel arrangements.

We have over 30 years experience in providing economical travel arrangements to Finland.

For information and reservations, please call today.

Norvita

Hanslin Travel Service Division

228 East 45th Street • New York, NY 10017

(800) 677-6454 • (212) 818-1198

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd
Friday of the month from
October through May.

CENTRAL PRESBYTERIAN CHURCH

593 Park Ave & 64th St., NYC
Mailing address for
information
P.O. Box 2590
Grand Central Station,
New York, NY 10163